Regionstyrelsen
Rotel I

REMISS
2025-05-21

Diarienummer
RS 2023-0854

Riktlinje för Krisberedskap och civilt försvar

Rotel I remitterar för yttrande bilagt förslag Riktlinje för Krisberedskap och civilt försvar.

I remissen ligger att roteln vill ha remissinstansernas synpunkter på förslaget. I remissvaren bör framgå vilka eventuella ekonomiska konsekvenser som det förslaget kan komma att medföra för verksamheten och varför.

Remissen är ett led i beredningen av ett ärende avsett att beslutas vid regionfullmäktiges sammanträde den 9 december 2025.
Mer information om förslaget finns i bilagd promemoria från regionledningskontoret daterad den 2025-04-28.

Remisstiden sträcker sig till den 29 augusti 2025.
Yttranden ska skickas till regionledningskontorets registrator, e-post: registrator.rlk@regionstockholm.se. Ange diarienummer RS 2023-0854.

Frågor kring remissen kan besvaras av Ari Stenman, Direktör säkerhet och beredskap, ari.stenman@regionstockholm.se

Rozgar Watmani
Kanslichef

REMISS
2025-05-21

Diarienummer
RS 2023-0854

Sändlista

Samtliga nämnder och bolag
Centrala samverkansgruppen
Regionrevisorerna

Regionledningskontoret
Moa Lindunger Andersson

PM
2025-04-28

Diarienummer
RS 2023-0854

Riktlinje för Krisberedskap och civilt försvar

Förslag

Regionledningskontoret föreslår att regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige fastställer Riktlinje för Krisberedskap och civilt försvar (RS 2023-0854). Som en följd av förslaget föreslås nu gällande Krisberedskapsplan och Regional katastrofmedicinsk beredskapsplan för Region Stockholm (RS 2019-1092) upphöra att gälla. *Regional katastrofmedicinsk beredskapsplan föreslås ersättas av Generella regionala katastrofmedicinska riktlinjer (HSN 2022-0910) vilka även de avses revideras.*

Bakgrund

Region Stockholm ska ha förmåga att bedriva samhällsviktig verksamhet under fredstida kriser och höjd beredskap. Som huvudman för länets hälso- och sjukvård ska regionen även planera hälso- och sjukvården så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls. Arbetet med krisberedskap, civilt försvar och katastrofmedicinsk beredskap utgör delar av en gemensam helhet. Det ska vara tydligt och känt vad respektive nämnd och bolag förväntas planera och genomföra inför och under fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig.

Policy för Verksamhetsskydd (RS 2020-0147) gäller för Region Stockholms nämnder och bolag. Policyn ska konkretiseras i tillhörande riktlinjer för områdena informationssäkerhet, säkerhet, säkerhetsskydd, krisberedskap samt civilt försvar, och kompletteras av Region Stockholms övriga styrande dokument. Dessa riktlinjer konkretiseras i stödjande dokument så som anvisningar och planer. Idag saknas riktlinje för Civilt försvar och med detta en regiongemensam målbild och inriktning samt ansvarsförhållanden för arbetet.

Riktlinje för Krisberedskap utgörs av Krisberedskapsplan och regional katastrofmedicinsk beredskapsplan (RS 2019-1092). Styrdokumentet utgör således både riktlinje och plan. Den del av styrdokumentet som utgör regional katastrofmedicinsk beredskapsplan kompletteras av Regional riktlinje för katastrofmedicinsk beredskap (HSN 2022-0910). Dokumenten är överlappande och riskerar skapa otydlighet kring ansvar och utförande av regionens arbete med katastrofmedicinska beredskap.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar enligt reglemente för att planera hälso- och sjukvården så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls. Den av hälso- och sjukvårdsnämnden fastställda Regional riktlinje för katastrofmedicinsk beredskap (HSN 2022-0910) bör därför ensam utgöra regionens katastrofmedicinska beredskapsplan i enlighet med SOSFS 2013:22 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om katastrofmedicinsk beredskap.

Sammantaget innebär ovan resonemang att Krisberedskapsplan och regional katastrofmedicinsk beredskapsplan (RS 2019-1092) bör utgå och ersättas av en riktlinje för krisberedskap och civilt försvar. Den av hälso- och sjukvårdsnämnden fastställda Regional riktlinje för katastrofmedicinsk beredskap (HSN 2022-0910) utgör regionens katastrofmedicinska beredskapsplan i enlighet med SOSFS 2013:22 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om katastrofmedicinsk beredskap.

Sammanfattning av förändringar
Ändringar i det remitterade förslaget syftar till att tydliggöra vad respektive verksamhet ansvarar för att planera och genomföra inför och under fredstida kriser och höjd beredskap. Därigenom säkerställs goda förutsättningar för Region Stockholm att bedriva samhällsviktig verksamhet under fredstida kriser och utföra sina uppdrag inom det civila försvaret.

Följande ändringar har gjorts i riktlinjen:

- Struktur och disposition av riktlinjen har ändrats för att tydliggöra regelkrav gällande krisberedskap, katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar, ansvarsfördelning för genomförande av dessa regelkrav samt moment för genomförande.

- Riktlinjen inleds med en bakgrund där det svenska beredskapssystemet beskrivs för att kortfattat klargöra de regelkrav som ställs på Region Stockholm gällande krisberedskap, katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar. Även de krav och prioriteringar som det svenska Natomedlemskapet medför redogörs kortfattat. Dessa regelkrav utgör regionens planeringsförutsättningar för krisberedskap, katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar.

- Redogörelse för ansvarsförhållanden för beredskapsplanering och ledning vid fredstida kriser och höjd beredskap har utvecklats och förtydligats för att främja en stärkt harmonisering av arbetet på koncernnivå samt för ökad regelefterlevnad.

- Mål, inriktning och genomförande av regionens arbete med civilt försvar inkluderat regionens planering för höjd beredskap har inkluderats.

- I ett allvarligt och snabbt föränderligt säkerhetspolitiskt läge där regelverk och beredskapsmyndigheternas kravställan på regionens arbete med krisberedskap, katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar förändras behöver regionen en ändamålsenlig förändrings- och anpassningsförmåga vad gäller så väl beredskapsplanering som ansvarsfördelning i kris- och krigsledning. Mer detaljrika delar lyfts därför ut från riktlinjen för att i stället utvecklas och klargöras i kompletterande stödjande dokument som inte kräver fullmäktigebeslut.

Arbetsprocess och förankring
Utarbetandet av förslaget har skett parallellt med utveckling av Plan för kriskommunikation (RS 2024-0775), underordnad denna riktlinje. Förankring av behov, genomförande och målbild för arbetet har skett löpande. Regionledningskontoret har beaktat de utvecklingsområden som presenterades i pandemiutvärderingen från KPMG (RS 2020-0384) samt de många utredningar och författningsförslag på området som redovisas löpande för att ta höjd för kommande författningsförslag som påverkar Region Stockholms ansvar och uppdrag. Regionledningskontoret har därutöver tagit del av liknande styrdokument som används av andra organisationer som har samma författningskrav som Region Stockholm.

I utarbetandet av det slutliga förslaget kommer regionledningskontoret att ta hänsyn till de synpunkter som lämnas inom ramen för föreliggande remittering.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet om att fastställa Riktlinje Krisberedskap och civilt försvar bedöms inte medföra ökade kostnader.

Region Stockholm

Diarienummer
RS 2023-0854

Riktlinje

Riktlinje för Krisberedskap och civilt försvar

Beslutad av X, den Y

Gäller för X

Gäller X

Innehåll

1. Inledning 4

1.1 Syfte och mål 4

1.2 Tillämpning 4

2. Bakgrund 5

2.1 Krisberedskap 5

2.2 Katastrofmedicinsk beredskap 6

2.3 Civilt försvar 6

2.4 Nato och det civila försvaret 8

3. Ansvarsförhållanden 9

3.1 Regionfullmäktige 9

3.2 Regionstyrelsen 9

3.3 Krisledningsnämnden 10

3.4 Hälso- och sjukvårdsnämnden 10

3.5 Övriga nämnder 10

3.6 Bolag 10

3.7 Privata utförare 11

4. Beredskapsplanering 11

4.1 Risk och sårbarhetsanalys 11

4.2 Kontinuitetshantering 11

4.3 Krisberedskapsplan 12

4.4 Plan för katastrofmedicinsk beredskap 14

4.5 Epidemi- och pandemiplan 15

4.6 Plan för höjd beredskap 15

4.7 Plan för kriskommunikation 15

4.8 Utbildning och övning 16

4.9 Samverkan 16

4.10 Bistånd 17

5. Ledning vid fredstida kriser och höjd beredskap 17

5.1 Central nivå 18

5.2 Samordnande nivå 18

5.3 Lokal nivå 19

1. Inledning

Region Stockholm ansvarar för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, regional utveckling och kultur. Verksamheterna är i hög utsträckning samhällsviktiga med stor betydelse för invånarnas liv, hälsa och fungerande vardag samt för det civila försvaret.

Region Stockholm ska ha förmåga att bedriva samhällsviktig verksamhet under fredstida kriser och höjd beredskap. Regionen ska därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar. Region Stockholm ska även planera hälso- och sjukvården så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls. Länets invånare och andra aktörer ska känna tillit att regionen har dessa förmågor.

Riktlinje Krisberedskap och civilt försvar inleds med ett bakgrundsavsnitt som klargör de regelkrav som ställs på Region Stockholm. Efterföljande avsnitt beskriver ansvarsförhållanden och hur arbetet med krisberedskap, katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar ska bedrivas och utvecklas. Avslutande avsnitt redogör för ledning vid fredstida kriser och höjd beredskap.

1.1 Syfte

Riktlinje Krisberedskap och civilt försvar klargör vad respektive verksamhet ansvarar för att planera och genomföra inför och under fredstida kriser och höjd beredskap. Därigenom säkerställs goda förutsättningar för Region Stockholm att bedriva samhällsviktig verksamhet under fredstida kriser och utföra sina uppdrag inom det civila försvaret.

1.2 Tillämpning

Riktlinje Krisberedskap och civilt försvar konkretiserar Region Stockholms Policy för verksamhetsskydd (RS 2020-0147). För att underlätta tillämpningen av riktlinjen finns stödjande dokument i form av exempelvis anvisningar och vägledningar.

Region Stockholms nämnder och bolag ska säkerställa att avtal med privata utförare av samhällsviktig verksamhet eller verksamhet som samhällsviktig verksamhet är kritiskt beroende av innehåller krav som beaktar denna riktlinje.

2. Bakgrund

2.1 Krisberedskap

Arbetet med krisberedskap syftar till att värna befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet och förmågan att upprätthålla grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. Arbetet med krisberedskap ska även bidra till att minska lidande och konsekvenser av allvarliga olyckor och katastrofer i andra länder. Krisberedskapsarbetet utgör en utgångspunkt för arbetet med civilt försvar (se avsnitt 2.2).

Det svenska krisberedskapssystemet grundar sig på ordinarie förvaltningsstruktur. Förmågan till krisberedskap måste därför skapas i den vardagliga verksamheten. Krisberedskapssystemet bygger på tre grundläggande principer:

- **Ansvarsprincipen.** Den som har ansvar för en verksamhet i normala situationer har motsvarande ansvar vid störningar i samhället. Aktörer har ett ansvar att agera även i osäkra lägen. Den utökade ansvarsprincipen innebär att aktörerna ska stödja och samverka med varandra.
- **Närhetsprincipen.** Samhällsstörningar ska hanteras där de inträffar av närmast berörda och ansvariga.
- **Likhetsprincipen.** Aktörer ska inte göra större förändringar i organisationen än situationen kräver. Verksamheten under samhällsstörningar ska så långt som möjligt fungera som under normala förhållanden.

Det svenska krisberedskapssystemet utgår även från ett geografiskt områdesansvar: lokalt (kommun), regionalt (länsstyrelse) och nationellt (regering). I det geografiska områdesansvaret ingår bland annat att ge olika aktörer möjlighet att samordna åtgärder vid fredstida kriser för att uppnå en effektiv aktörsgemensam hantering av dessa. Regionen har inget geografiskt områdesansvar men har däremot en skyldighet att delta i den samordning som kommuner och länsstyrelse bedriver inom ramen för det geografiska områdesansvaret. I dag hanteras denna planering inom ramen

för Samverkan Stockholmsregionen, SSR.

Regioners uppgifter när det gäller krisberedskap framgår bland annat av lagen (2006:544) om kommuners och regionernas åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och förordningen (2006:637) om kommuners och regionernas åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.[1]

2.2 Katastrofmedicinsk beredskap

Varje region är enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) skyldig att planera sin hälso- och sjukvård så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls. Den katastrofmedicinska beredskapen syftar till att minimera somatiska och psykiska negativa konsekvenser vid en allvarlig händelse som är så omfattande eller allvarlig att resurserna måste organiseras, ledas och användas på särskilt sätt.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om katastrofmedicinsk beredskap (SOSFS 2013:22) innebär detta att regionen är skyldig att säkerställa en grundläggande förmåga att:

- larma och aktivera nödvändiga funktioner,
- leda och samordna berörda hälso- och sjukvårdsverksamheter,
- genomföra sjukvårdsinsatser i ett skadeområde, utföra sjuktransporter och på vårdenheten omhänderta drabbade samt
- samverka med andra aktörer på lokal, regional och nationell nivå.

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd klargör att regionens förmåga att leda och samordna hälso- och sjukvården är särskilt prioriterad samt att regionen ska en funktion som ständigt är bemannad och som vid allvarlig händelse eller vid risk för sådan händelse kan ta emot larm, verifiera, larma vidare, initiera och samordna det initiala arbetet samt informera om händelsen. Denna funktion ska benämnas *tjänsteman i beredskap*. Regionen ska därutöver ha en funktion med ansvar för ledningsuppgifter vid allvarlig händelse eller vid risk för sådan händelse. Denna funktion ska benämnas *särskild sjukvårdsledning* och inkludera administrativ och medicinsk kompetens.

Planeringen av den katastrofmedicinska beredskapen ska utgå från regionens risk- och sårbarhetsanalys och sammanfattas i en katastrofmedicinsk beredskapsplan som kompletterar regionens krisberedskapsplan och plan för höjd beredskap.

Vissa regioner, däribland Region Stockholm, är även ålagda att upprätthålla beredskap för katastrofmedicinska insatser.[2]

---

[1] Sannolikt träder en ny lag i kraft 2027.

[2] Lagen (2008:552) om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands.

Där det bedrivs hälso- och sjukvårdsverksamhet ska det finnas den personal, de lokaler, de sjukvårdsprodukter och den övriga utrustning som behövs för att god vård ska kunna ges (Hälso- och sjukvårdslag 2017:30). Hälso- och sjukvårdens försörjningsberedskap är med andra ord en del i hälso- och sjukvårdsuppdraget och således även en del i hälso- och sjukvårdens beredskapsarbete inklusive i arbetet med katastrofmedicinsk beredskap.

2.3 Civilt försvar

Civilt försvar är en del av totalförsvaret. Totalförsvar är all verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig och består av militär verksamhet (militärt försvar) och civil verksamhet (civilt försvar). Under högsta beredskap är totalförsvar den enda samhällsverksamhet som ska bedrivas. Totalförsvaret utformas och dimensioneras för att försvara Sverige mot ett väpnat angrepp och för att medverka till försvaret av allierade enligt de åtaganden som följer av medlemskapet i Nato. Dessa åtaganden inkluderar planering för att möta krigshandlingar på svenskt territorium såväl som på allierades territorium. Det svenska totalförsvarets samlade förmåga utgör därmed en del av det kollektiva försvaret inom Nato.

Region Stockholm är en del av det civila försvaret och omfattas därför av de regelverk som rör civilt försvar och totalförsvar samt de mål som fastställs för civilt försvar:

- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna,
- inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt, bidra till det militära försvarets förmåga,
- skydda civilbefolkningen,
- upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar.[3]

I fredstid ska regionen bedriva totalförsvarsplanering, det vill säga förbereda och planera inför att ställa om till krigsorganisation i händelse av höjd beredskap och krig. Den grundläggande planeringsförutsättningen är att förbereda och planera för att under minst tre månader kunna möta och hantera ett krig i Europa som leder till allvarliga konsekvenser för samhällets funktionalitet.

Det finns en administrativ beredskap[4] som syftar till att påskynda och underlätta ledning och beslutsfattande vid krig. Om krig eller krigsfara råder kan lagstiftning komma att tillämpas som bland annat ger möjlighet för regionstyrelsen att i brådskande fall fatta beslut i fullmäktiges ställe, sådan rätt tillkommer även ordförande för regionstyrelsen om regionstyrelsens beslut i sin tur inte heller kan anstå. Fullmäktige får även

[3] Prop. 2024/25:34, Totalförsvaret 2025¬ 2030.

[4] Administrativ beredskap är ett samlingsbegrepp för alla lagar och föreskrifter som är nödvändiga för att förbereda och anpassa det svenska samhället till förhållanden under höjd beredskap.

uppdra åt regionstyrelsen eller annan nämnd att helt eller delvis handha annan nämnds förvaltning. Vidare möjliggör lagstiftningen för handläggning av ärenden i fullmäktige, regionstyrelsen eller annan nämnd om mer än en tredjedel av ledamöterna är närvarande (annars är kravet på beslutsförhet mer än hälften av ledamöterna).[5] Regionstyrelsen ska under höjd beredskap därtill ha ett särskilt ansvar för ledning av hela regionens verksamhet, med inriktning på samordning och uppsikt över verksamheterna i fråga om civilt försvar.[6] Ledningsansvaret innebär i sig inte några utökade beslutsbefogenheter gentemot övriga verksamheter. Fullmäktige kan dock vid höjd beredskap, såväl som i normalläge, besluta att ansvarsfördelningen mellan styrelsen och övriga nämnder ska ändras.

Styrning och samordning av det civila försvaret har sedan 2022 en ny organisation med en nyinrättad högre regional nivå där Sveriges 21 länsstyrelser har delats i sex civilområden.[7] Varje civilområde har en ansvarig länsstyrelse där landshövdingen benämns civilområdeschef. Länsstyrelsen Stockholm ansvarar för Östra civilområdet där även Länsstyrelsen Gotland ingår.

Region Stockholm ska delta i den planeringssamverkan för civilt försvar som Länsstyrelsen Stockholm leder för Östra civilområdet och i denna planering ta stöd av framtagen planeringsinriktning.[8] Under höjd beredskap och krig ska regionen delta i Länsstyrelsen Stockholms samordning av åtgärder inom det civila försvaret för Östra civilområdet.

Sveriges regioner ingår därutöver i Regionernas nationella samordning, planering och ledning för hälso- och sjukvården i höjd beredskap och krig (NSPL) vilket är en samverkansorganisation med huvudsäte i Region Uppsala vars syfte är att säkerställa nödvändig vård för civilbefolkning och militär personal. NSPL är i huvudsak en nationell och högre regional beredningsorganisation för regionernas utveckling av förmåga att hantera hälso- och sjukvården i höjd beredskap och krig. Beslutsfattande åligger respektive region.

2.4 Nato och det civila försvaret

Som medlem i Nato är Sverige anslutet till nordatlantiska fördraget och deltar därmed fullt ut i Natos verksamhet och beslutsfattande. Det civila beredskapsarbetet inom Nato är en central utgångspunkt för alliansens kollektiva försvarsförmåga. Arbetet syftar till att stärka förmågan att motstå och återhämta sig från större störningar och kriser så som väpnat angrepp, hybridattacker, avbrott i kritisk infrastruktur eller naturkatastrofer. I grunden handlar det om att upprätthålla kritiska samhällsfunktioner som tillgång till mat och vatten, hälsovård, transporter, energi och

---

[5] Lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

[6] Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

[7] Förordning (2022:525) om civilområdesansvariga länsstyrelser.

[8] Strategi för utveckling av det civila försvaret i Stockholms län

kommunikation.

Natomedlemskapet innebär att aktörer inom det civila försvaret ska säkerställa grundläggande förmåga för politiskt beslutsfattande och centrala ledningsfunktioner, viktiga samhällsfunktioner samt civilt stöd till militära verksamheter. För att uppnå dessa grundförmågor ska aktörerna inom det civila försvaret särskilt prioritera:

- politiskt beslutsfattande och centrala ledningsfunktioner,
- en resilient energiförsörjning,
- effektiv hantering av okontrollerade befolkningsrörelser,
- resilienta system för livsmedels- och dricksvattenförsörjning,
- förmågan att hantera stora masskadeutfall och hälsokriser,
- resilienta civila kommunikationssystem, samt
- resilienta transportsystem.[9]

De krav och prioriteringar som följer med Sveriges Natomedlemskap kompletterar och klargör ytterligare regionens planeringsförutsättningar för arbetet med krisberedskap, katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar.

3. Ansvarsförhållanden

I detta avsnitt beskrivs ansvarsförhållanden för arbetet med krisberedskap, katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar.

3.1 Regionfullmäktige

Regionfullmäktige beslutar om budget, fastställer styrande dokument samt klargör hur ansvar för krisberedskap, katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar fördelas. Regionfullmäktige ska tillse att det finns en krisledningsnämnd, utse dess ledamöter samt tillse att det finns instruktion för nämndens arbete.[10]

Om Sverige är i krigsfara eller om det råder utomordentliga förhållanden föranledda av krig eller av krigsfara kan regeringen tillämpa lagstiftning som möjliggör handläggning av ärenden i fullmäktige om mer än en tredjedel av ledamöterna är närvarande (annars är kravet på beslutsförhet mer än hälften av ledamöterna)[11]. Fullmäktige kan vid höjd beredskap, såväl som i normalläge, besluta att ansvarsfördelningen mellan styrelsen och övriga nämnder ska ändras.

---

[9] NATO 7 Baseline Requirements for National Resiliens (7NBR), på svenska de sju civila förmågekraven, har pekats ut som särskilt viktiga för att stärka den civila motståndskraften.

[10] Kommunallag (2017:725)

[11] Lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

3.2 Regionstyrelsen

Regionstyrelsen har ansvar för att leda och samordna förvaltningen av regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Det innebär ett helhetsansvar för regionens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning även under fredstida kriser och höjd beredskap. Regionstyrelsen ska leda och samordna regionens krisberedskaps-, sårbarhets-, säkerhets- och informationssäkerhetsarbete. Styrelsen har även särskilda uppgifter gällande krig, krigsfara och höjd beredskap, däribland att analysera extraordinära händelser i fredstid, kartlägga regionens samhällsviktiga verksamhet samt analysera regionens risker och sårbarheter och sammanställa dessa i en risk- och sårbarhetsanalys med tillhörande åtgärdsplan. Styrelsen ansvarar för regionens åtaganden inom totalförsvaret.[12]

Regionstyrelsen ska under höjd beredskap ha ett särskilt ansvar för ledning av hela regionens verksamhet, med inriktning på samordning och uppsikt över verksamheterna i fråga om civilt försvar.[13] Ledningsansvaret innebär i sig inte några utökade beslutsbefogenheter gentemot övriga verksamheter.

Om krig eller krigsfara råder kan regionstyrelsen i brådskande fall fatta beslut i fullmäktiges ställe, sådan rätt tillkommer även ordförande för regionstyrelsen om regionstyrelsens beslut i sin tur inte heller kan anstå[14].

3.3 Krisledningsnämnden

Krisledningsnämnden kan aktiveras i samband med extraordinär händelse i fredstid och då fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till händelsens art och omfattning.[15]

Krisledningsnämnden kan enbart hantera extraordinära händelser i fredstid och har således ingen uppgift att fullgöra under höjd beredskap. Nämnden får inte fatta andra typer av beslut än de övertagna nämnderna kan göra under normala förhållanden, eller i övrigt göra undantag från befintliga regelverk. Nämnden kan således inte överta beslutanderätt från fullmäktige.

3.4 Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för hälso- och sjukvårdssystemet som helhet och dess utveckling. Nämnden ska planera hälso- och sjukvården så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls. Nämnden utser även smittskyddsläkare enligt smittskyddslagen (2004:168).[16]

---

[12] Reglementen för regionstyrelsen och övriga nämnder

[13] Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

[14] Lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

[15] Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

[16] Reglementen för regionstyrelsen och övriga nämnder

3.5 Övriga nämnder

Regionens övriga nämnder ska inom sitt verksamhetsområde ansvara för att säkerställa ett ändamålsenligt verksamhetsskydd samt förmågan att bedriva samhällsviktig verksamhet under fredstida kriser och höjd beredskap med hänsyn till fullmäktiges fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.[17]

3.6 Bolag

Regionens bolag ansvarar för att regionfullmäktiges mål, lagar och andra författningar för verksamheten uppnås effektivt inom ramen för fastställda ekonomiska förutsättningar och i enlighet med gällande styrande dokument.[18]

3.7 Privata utförare

Upphandlande nämnder och bolag ska säkerställa att det i avtal med privata utförare av samhällsviktig verksamhet eller verksamhet som samhällsviktig verksamhet är kritiskt beroende av ställs krav på krisberedskap, katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar med beaktande av dessa riktlinjer.

4. Beredskapsplanering

I detta avsnitt beskrivs hur arbetet med krisberedskap, katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar ska bedrivas. Målbilden är ett beredskapsarbete där varje enskilt moment sker i en sammanhållen helhet väl integrerat i ordinarie styrnings- och ledningsprocess.

4.1 Risk och sårbarhetsanalys

Nämnder och bolag ska bedriva ett samordnat risk- och sårbarhetsanalysarbete i enlighet med gällande författningskrav. Resultatet av risk- och sårbarhetsanalysarbetet ska användas som ett beslutsunderlag för planering och fördelning av resurser.

Vid varje ny mandatperiod ska Region Stockholm rapportera en sammanställning av regionens risk- och sårbarhetsanalysarbete till ansvarig myndighet i enlighet med gällande myndighetsföreskrifter. Risk- och sårbarhetsanalysarbetet bedrivs därför i fyraårscyklar med återkommande aktiviteter och löpande förankring i regionens ordinarie verksamhetsplanerings- och budgetprocess.

Regionstyrelsen ansvarar för att sammanställa och avrapportera den koncernövergripande risk- och sårbarhetsanalysen till ansvarig myndighet samt för att leda och samordna ett sammanhållet koncerngemensamt risk- och sårbarhetsanalysarbete, bland annat genom att tillhandahålla process- och metodstöd till nämnder och bolag.

---

[17] Reglementen för regionstyrelsen och övriga nämnder

[18] Generella ägardirektiv för Region Stockholms bolag

Regionens nämnder och bolag ansvarar för att inom det egna ansvarsområdet bedriva ett systematiskt risk- och sårbarhetsanalysarbete i enlighet med angivet process- och metodstöd. Arbetet ska avrapporteras enligt anvisning till regionstyrelsen.

4.2 Kontinuitetshantering

Nämnder och bolag ska arbeta systematiskt med kontinuitetshantering i syfte att minska omfattningen av en störning och mildra dess konsekvenser genom att planera för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet på en tolerabel nivå, oavsett vilken störning den utsätts för.

Exempel på aktiviteter som ingår i arbetet med kontinuitetshantering är

- kartläggning och analys av samhällsviktig verksamhet,
- kartläggning av resurser som behövs för att den samhällsviktiga verksamheten ska fungera,
- avvägning och beslut om acceptabla avbrottstider,
- åtgärder som minskar sannolikheten för och konsekvenserna av störningar,
- verksamhetsnära planering för hantering av de störningar som ändå kan uppstå.

Resultatet av arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser (se avsnitt 3.1) är en naturlig utgångspunkt för arbetet med kontinuitetshantering. Arbetet ska resultera i verksamhetsnära kontinuitetsplaner som primärt ska vägleda berörda chefer och medarbetare vid en störning eller ett avbrott kopplat till en prioriterad aktivitet eller resurs. Målet är att upprätthålla verksamheten på en tolerabel nivå och att återställa prioriterade aktiviteter och resurser så fort som möjligt.

Regionens nämnder och bolag ansvarar för att inom det egna ansvarsområdet bedriva ett systematiskt arbete med kontinuitetshantering och säkerställa att det finns kontinuitetsplaner enligt internationell/svensk standard och metodik som är kända för chefer och medarbetare.[27]

4.3 Krisberedskapsplan

Nämnder och bolag ansvarar för att leda och samordna det egna krisberedskapsarbetet med syftet att kunna förebygga, motstå och hantera fredstida kriser. Detta inkluderar framtagandet av en krisberedskapsplan som stödjer verksamhetens förmåga att:

- snabbt upprätta en effektiv krisledning,
- effektivt utnyttja och fördela de egna resurserna under en kris,
- bedriva samhällsviktig verksamhet även under fredstida kriser,
- tillse att medarbetare förstår sin funktion och uppdrag vid en kris,
- samverka med övriga nämnder och bolag samt med externa aktörer,

- utveckla och förbättra den egna krishanteringsförmågan genom att dokumentera, utvärdera och ta tillvara erfarenheter från pågående och avslutad krishantering.

Krisberedskapsplanen ska tydliggöra roller, ansvar och arbetsuppgifter före, under och efter en kris samt redogöra för krisledningens organisation och arbetssätt. Planen ska därutöver inkludera rutiner för larmning, inkallning, stabsmetodik och beslut att aktivera och avveckla krisledning.

Nämnder och bolags krisberedskapsplaner ska följa de begrepp och benämningar som används i dessa riktlinjer. Nedan följer ett antal avsnitt som varje krisberedskapsplan ska innehålla.

4.3.1 Beredskapsfunktion

För regionstyrelsen, de nämnder och bolag som bedriver hälso- och sjukvård, trafiknämnden, fastighets- och servicenämnden, MediCarrier AB och Locum AB ska det finnas en beredskapsfunktion som är verksam dygnet runt årets alla dagar. Beredskapsfunktionen ska kunna etablera samverkan med övriga beredskapsfunktioner inom Region Stockholm.

Beredskapsfunktionens ansvar och uppdrag ska klargöras i krisberedskapsplanen och kompletterande arbetsordning. En robust bemanning ska säkerställas för intensiv eller utdragen krishantering.

För övriga nämnder och bolag ska det finnas en tydlig kontaktväg för samverkan vid en samhällsstörning som klargörs i krisberedskapsplanen.

4.3.2 Stabsstruktur

Region Stockholms nämnder och bolag ska utgå ifrån en gemensam stabsstruktur. En gemensam stabsstruktur skapar goda möjligheter för effektiv ledning och samordning inom regionen samt med externa aktörer.

Varje nämnd och bolag ska i sin krisberedskapsplan klargöra respektive stabsfunktions ansvar och uppdrag samt hur arbetet ska bedrivas både inom staben och i samverkan med andra. Beslutsrätt ska säkerställas för stabens beslutsfattare.

4.3.3 Beredskapslägen

De nämnder och bolag som bedriver hälso- och sjukvård och organiserar sin krisledning i form av lokal eller regional särskild sjukvårdsledning tillämpar beredskapslägen i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer för medicinsk katastrofberedskap. Hur tillämpning av beredskapslägen sker i lokal och regional särskild sjukvårdsledning framgår av Plan för katastrofmedicinsk beredskap (se avsnitt 3.2.4).

Övriga nämnder och bolag tillämpar endast aktiverat läge för sin krisledning.

4.3.4 Aktivering och avveckling av krisledning

Aktivering av en krisledning sker enligt den så kallade försiktighetsprincipen[19] och inleds ofta av att en beredskapsfunktion tar kontakt med krisledningens beslutsfattare som fattar beslut om aktivering. Avveckling av en krisledning ska ske så snart omständigheterna möjliggör detta. Stabschefen bedömer möjligheten till avveckling, bereder beslutsunderlag till beslutsfattare som fattar beslut om avveckling. Krisberedskapsplanen ska ange hur aktivering och avveckling av krisledning bedöms och beslutas. Beslutsrätt ska framgå i respektive nämnds delegationsordning.

4.3.5 Rapportering

Vid aktiverad krisledning ska rapportering fortlöpande ske inom regionens krisledningsorganisation (se avsnitt 4). All rapportering sker i form av en lägesbild som inkluderar fakta, antaganden, inriktning/åtgärder och kommunikation. Rutin för rapportering ska framgå av respektive krisberedskapsplan.

Samordnande krisledningar har ett särskilt ansvar att säkerställa fortlöpande rapportering till central krisledning.

Central krisledning samt samordnande krisledningar (regional särskild sjukvårdsledning, trafikförvaltningens krisledning och Locum AB:s strategiska krisledning) har ett särskilt ansvar för att sammanställa inhämtade lägesbilder och säkerställa att dessa fortlöpande rapporteras tillbaka till lokal krisledning och lokal särskild sjukvårdsledning.

Region Stockholm har även en skyldighet att kontinuerligt rapportera läge och händelseutveckling till externa aktörer, exempelvis länsstyrelsen och Socialstyrelsen. Central krisledning samt samordnande krisledningar har ett särskilt ansvar att tillse denna rapportering.

4.3.6 Utvärdering och lärande

Lärande och utveckling under och efter en kris ska säkerställas för att utveckla nämnders och bolags krisberedskaps- och krisledningsförmåga samt minska risken att liknande kriser upprepas eller tillåts få betydande påverkan på förmågan att bedriva samhällsviktig verksamhet. Varje krisberedskapsplan ska klargöra ansvar för utvärdering och lärande under och efter aktiverad krisledning samt övergripande redogöra för formerna för utvärdering och lärande.

4.4 Plan för katastrofmedicinsk beredskap

Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att planera hälso- och sjukvården så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls. I detta ingår att ta fram en regional plan för katastrofmedicinsk beredskap i enlighet med gällande föreskrifter och allmänna råd om sådan beredskap.

---

[19] Försiktighetsprincipen innebär att försiktighetsmått ska vidtas redan om det kan antas att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada och olägenheter för människors hälsa och miljön.

Vårdgivarnämnder och bolag ska medverka i planeringen och ansvarar för att den egna katastrofmedicinska beredskapen följer den regionala planen för katastrofmedicinsk beredskap. Detta inkluderar bland annat framtagande av lokal katastrofmedicinsk plan. Lokal katastrofmedicinsk plan ska även inkludera en beskrivning av lokal planering för epidemier och pandemier (se avsnitt 3.5) och tas fram integrerat med lokal krisledningsplan (se avsnitt 3.3).

Hälso- och sjukvårdsnämnden och primärvårdsnämnden ansvarar för att avtal med privata utförare av hälso- och sjukvård inkluderar ändamålsenliga krav på katastrofmedicinsk beredskap.

4.5 Epidemi- och pandemiplan

Region Stockholm ansvarar för att behövliga smittskyddsåtgärder vidtas inom regionens område och för att det finns en smittskyddsläkare som har det samlade ansvaret för regionens smittskyddsarbete enligt smittskyddslagen (2004:168).

Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att utse en smittskyddsläkare. Smittskyddsläkaren ansvarar bland annat för samordning av regionens beredskap för och hantering av epidemi, utbrott eller pandemi samt framtagande av Region Stockholms epidemi- och pandemiplan.

Vårdgivarnämnder och vårdgivarbolag ansvarar för att lokal katastrofmedicinsk beredskapsplan inkluderar en beskrivning av lokal planering för epidemier och pandemier som följer Region Stockholms epidemi- och pandemiplan.

4.6 Plan för höjd beredskap

Region Stockholm ska för varje ny mandatperiod anta en övergripande plan för sin planering och sina förberedande åtgärder inför höjd beredskap. Planen ska särskilt innehålla de mål och verksamhetsinriktningar som behövs för att säkerställa ändamålsenlig och likvärdig förmåga att fullgöra författningsenliga uppgifter och upprätthålla samhällsviktiga verksamheter. Planen ska ändras när det behövs på grund av väsentligen förändrade förhållanden.

Regionstyrelsen ansvarar för att sammanställa och avrapportera regionens planering inför höjd beredskap till ansvarig myndighet samt för att leda och samordna övriga nämnders och bolags planering för höjd beredskap, bland annat genom att tillhandahålla process- och metodstöd.

Övriga nämnder och bolag ska inom sitt verksamhetsområde bedriva planering för höjd beredskap i enlighet med angivet process- och metodstöd. Arbetet ska avrapporteras enligt anvisning till regionstyrelsen.

All planering för höjd beredskap ska utgå ifrån regionens risk- och sårbarhetsanalys samt särskilt beakta identifierade kritiska beroenden av

fungerande försörjningssystem[20], försörjning av varor och tjänster[21] samt personalförsörjning[22].

4.7 Plan för kriskommunikation

Region Stockholm ska under fredstida krissituationer och höjd beredskap informera allmänheten i länet om omständigheter som är av grundläggande betydelse för människors liv eller hälsa. Regionens kriskommunikation ska bidra till att förhindra eller begränsa omfattande skador på egendom eller miljö.

Region Stockholm ska säkerställa förmågan att nå ut med relevant information under förhållanden som innebär stora påfrestningar på verksamheterna. Region Stockholms kriskommunikation ska:

- vägleda individer att vidta rätt åtgärder för att undvika fara,
- se till att den som drabbats av konsekvenserna av en kris kan få nödvändig hjälp,
- begränsa krisens påverkan på den enskildes liv och hälsa,
- bidra till att förhindra eller begränsa omfattande skador på egendom eller miljö,
- upprätthålla och stärka förtroendet för regionens förmåga att hantera en kris, och
- möjliggöra för regionen att identifiera och bemöta desinformation.
-

Regionstyrelsen ansvarar för att leda och samordna regionens kommunikationsverksamhet inklusive kriskommunikation. Hur arbetet ska bedrivas och utvecklas framgår av Plan för kriskommunikation. Nämnder och bolag ansvarar för kriskommunikation i egna frågor och för att ta fram lokala kriskommunikationsplaner i enlighet med Plan för kriskommunikation.

4.8 Utbildning och övning

Region Stockholm ska säkerställa att förtroendevalda, chefer och medarbetare får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna förstå och lösa ut sina uppgifter vid fredstida kriser och höjd beredskap.

Regionstyrelsen ansvarar för att upprätta och fastställa en regionövergripande plan för utbildning och övning samt för att utbildning och övning genomförs inom den egna verksamheten.

Övriga nämnder och bolag ansvarar för att ta fram och fastställa egna

---

[20] Exempelvis el, it, robusta fastigheter, värme, vatten, kyla och vatten.

[21] Arbetet med regionens försörjningsberedskap samordnas via regionledningskontoret. Utgångspunkten för arbetet är vardagens förbrukning. Regionens lagerhållning ska kunna omsättas i vardagen för en robusthet i kris och krig. Pågående arbete med kategoristyrning ska beaktas både gällande varor och tjänster.

[22] Regionens anställda omfattas av allmän tjänsteplikt.

utbildnings- och övningsplaner samt för att utbildning och övning genomförs inom den egna verksamheten.

4.9 Samverkan

Region Stockholm ska samverka med externa aktörer för att gemensamt hantera fredstida kriser och höjd beredskap (se avsnitt 2). Extern samverkan innefattar offentliga, privata och civila aktörer.

Regionen ska vid en extraordinär händelse i fredstid ge den myndighet som regeringen bestämmer lägesrapporter och information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder. Under höjd beredskap ska regionen hålla den myndighet som regeringen utser informerad om beredskapsläget och övriga förhållanden som har betydelse för det civila försvaret.[23] Regionstyrelsen ansvarar för denna rapportering.[24] Under höjd beredskap ska regionen följa den samordning av åtgärder inom det civila försvaret för Östra civilområdet. [25]

I Stockholms län finns även den aktörsgemensamma samverkansorganisationen Samverkan Stockholmsregionen (SSR).[26] Vid en extra ordinär händelse i fredstid kan SSR:s aktörer vid behov kontakta länsstyrelsens tjänsteman i beredskap och genom denna sammankalla en samverkanskonferens där aktörer delar lägesbild, samverkansbehov och behov av resurser.

Regionstyrelsen ansvarar för att beredningsfunktionen NSPL hålls informerad enligt de rutiner som anvisats från NSPL:s kansli för att möjliggöra effektiv samordning och planering mellan regioner vid fredstida kriser och höjd beredskap.

4.10 Bistånd

Region Stockholm kan på begäran ge bistånd till andra kommuner och regioner vid fredstida kriser och höjd beredskap. En region som bistår en annan region har enligt lag rätt till skälig ersättning för sina kostnader. Om en kommun eller en region har en för totalförsvaret viktig uppgift och denna blir oskäligt betungande till följd av krigsskada eller andra utomordentliga förhållanden som orsakats av krig eller krigsfara, är andra kommuner och regioner skyldiga att lämna hjälp. Omfattningen av hjälpen beslutas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. [27]

Regionstyrelsen ansvarar för att på begäran och mot skälig ersättning

---

[23] Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

[24] Reglementen för regionstyrelsen och övriga nämnder

[25] Förordning (2022:525) om civilområdesansvariga länsstyrelser

[26] Samverkan Stockholmsregionen. Överenskommelse om en gemensam plattform för regional samverkan

[27] Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

besluta att Region Stockholm ska lämna hjälp till andra regioner som drabbats av en extraordinär händelse i fredstid.

5. Ledning vid fredstida kriser och höjd beredskap

I detta avsnitt redogörs för Region Stockholms ledningsorganisation vid fredstida kriser och höjd beredskap. Organisationen har tre nivåer: en *central nivå* med central krisledning, en *samordnande nivå* med Regional särskild sjukvårdsledning, trafiknämndens krisledning, Locum AB:s strategiska krisorganisation och fastighets- och servicenämndens beredskapsfunktion samt en *lokal nivå* med vårdgivarnämnders och vårdgivarbolags lokala särskilda sjukvårdsledningar, Locum AB:s operativa krisledning samt övriga nämnder och bolags lokala krisledningar.

5.1 Central nivå

5.1.1 Central krisledning

Regionstyrelsen ansvarar för den centrala krisledningen. Central krisledning utgör tjänstemannastöd till krisledningsnämnden om denna är aktiverad samt till regionstyrelsen vid höjd beredskap. Central krisledning fullgör regionstyrelsens uppsiktsplikt gentemot samordnande och lokala krisledningen. Central krisledning ska därutöver ha en stödjande och samordnande roll för att säkerställa:

- effektiv krisledning på samordnande och lokal nivå,
- en välinformerad regionledning och regionstyrelse
- förmågan att fatta inriktningsbeslut för pågående krisledning,
- förmågan till extern samverkan.

Tjänsteman i beredskap/beredskapsfunktion för regionens samordnande krisledningar samt de lokala krisledningar som saknar en samordnande krisledning ska rapportera särskilda händelser, aktivering samt avveckling av krisledning till regiondirektören eller den regiondirektören utser.

5.2 Samordnande nivå

5.2.1 Regional särskild sjukvårdsledning (RSSL)

Regional särskild sjukvårdsledning (RSSL) är en funktion för ledning och samordning av Region Stockholms samlade resurser inom hälso- och sjukvården. Vid behov samordnar RSSL lokal särskild sjukvårdsledning (LSSL) samt MediCarrier AB:s krisledning. RSSL har särskilda befogenheter att samordna verksamheter, prioritera insatser, leda personal, omdisponera resurser, mobilisera resurser som inte finns omedelbart tillgängliga, förflytta patienter och evakuera vårdenheter samt samverka med andra aktörer på lokal, regional och nationell nivå.

RSSL tjänsteman i beredskap ska ta emot och bedöma larm, initiera och samordna det inledande krisledningsarbetet, etablera samverkan med övriga beredskapsfunktioner inom Region Stockholm samt med externa

aktörer. Funktionen utgör även regionens katastrofmedicinska beredskapsjour.

RSSL rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till regiondirektören eller den regiondirektören utser.

5.2.2 Trafiknämndens krisledning

Trafiknämndens krisledning ansvarar för ledning och samordning av regionens samlade resurser inom kollektivtrafikområdet med särskilda befogenheter att samordna verksamheter, prioritera insatser, leda personal, omdisponera resurser, mobilisera resurser inom och mellan avtal.

Trafiknämndens tjänsteman i beredskap ska ta emot och bedöma larm, initiera och samordna det inledande krisledningsarbetet, etablera samverkan med övriga beredskapsfunktioner inom Region Stockholm samt med externa aktörer.

Trafiknämndens krisledning rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till regiondirektören eller den regiondirektören utser.

5.2.3 Locum AB:s strategiska krisledningsgrupp

Locum AB har en strategisk krisledningsgrupp med ett övergripande och samordnande ansvar vid större händelser som föranleder behov av samordning mellan de operativa krisledningar som finns för respektive objekt (akutsjukhus, universitetssjukhus och sjukhusområde). Den strategiska krisledningsgruppen har en beredskapsfunktion tillgänglig dygnet runt, årets alla dagar.

Locum AB:s strategiska krisledningsgrupp rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till regiondirektören eller den regiondirektören utser.

5.2.4 Fastighets- och servicenämndens beredskapsfunktion

Fastighets- och servicenämnden upprätthåller betydande delar av regionens IT-drift. Nämndens beredskapsfunktion ska vara tillgänglig dygnet runt årets alla dagar för övriga nämnder och bolag.

Beredskapsfunktionen rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till regiondirektören eller den regiondirektören utser.

5.3 Lokal nivå

5.3.1 Lokal särskild sjukvårdsledning

Lokala krisledningar hos vårdgivarnämnder och vårdgivarbolag benämns Lokal särskild sjukvårdsledning (LSSL). LSSL rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande

lägesbild till RSSL tjänsteman i beredskap. RSSL utgör samordnande krisledning för samtliga LSSL.

5.3.2 MediCarrier AB:s krisledning

MediCarrier AB har en lokal krisledning och en beredskapsfunktion som är aktiv dygnet runt årets alla dagar. MediCarrier AB rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till RSSL tjänsteman i beredskap. RSSL utgör samordnande krisledning för MediCarrier AB.

5.3.3 Locum AB:s operativa krisledning

Locum AB har operativa krisledningar som är kopplade till respektive objekt (akutsjukhus, universitetssjukhus och sjukhusområde). På varje objekt finns en utsedd operativ krisledningsgrupp som Locum AB ansvarar för. Den operativa krisledningen rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till Locum AB:s beredskapsfunktion. Locum AB:s strategiska krisledningsgrupp utgör samordnande krisledning för bolagets operativa krisledningar.

5.3.4 Utförare av kollektivtrafik

De aktörer som utför kollektivtrafik på uppdrag av trafiknämnden ska ha en egen lokal krisledning samt en beredskapsfunktion. Utförare av kollektivtrafik rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till trafiknämndens tjänsteman i beredskap. Trafiknämndens krisledning utgör samordnande krisledning för utförare av kollektivtrafik.

5.3.5 Övriga nämnder och bolags krisledning

Övriga nämnder och bolag ska ha en lokal krisledning som rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till regiondirektören eller den regiondirektören utser.

Befintlig text	*Ny text*
Namn på dokument	Namn på dokument
Krisberedskapsplan och Regional katastrofmedicinsk beredskapsplan för Region Stockholm	**Riktlinjer Krisberedskap och civilt försvar**

Befintlig text	*Ny text*
Inledning	**Inledning**
Region Stockholm ansvarar för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, och regional utveckling i Stockholms län. Region Stockholm har också i uppdrag att bidra till kulturlivet i länet. Stora delar av Region Stockholms verksamhet är samhällsviktig med stor betydelse för invånarnas liv och fungerande vardag. Region Stockholm ska bedriva ett systematiskt arbete med krisberedskap och därigenom ha en förmåga att förebygga, motstå och hantera kriser så att samhällsviktig verksamhet kan upprätthållas. Denna krisberedskapsplan inklusive katastrofmedicinsk beredskapsplan ger förutsättningar för ett mer sammanhållet agerande av krishanteringen på regional nivå. Det underlättar exempelvis för aktörer i regionen att använda samma termer och begrepp, samma sätt att organisera en stab och tydligare förstå förhållandet mellan central och lokal krisledning. I planen beskrivs krisberedskapen samt den katastrofmedicinska beredskapen i Region Stockholm från den politiska nivån till enskilda verksamheter. Det beskrivs vad som åligger varje verksamhet att göra före, under och efter en krissituation. Innehållet är strukturerat i olika delar och innefattar förutom Region Stockholms krisberedskapsplan också Region Stockholms katastrofmedicinska beredskapsplan.	Region Stockholm ansvarar för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, regional utveckling och kultur. Verksamheterna är i hög utsträckning samhällsviktiga med stor betydelse för invånarnas liv, hälsa och fungerande vardag samt för det civila försvaret. Region Stockholm ska ha förmåga att bedriva samhällsviktig verksamhet under fredstida kriser och höjd beredskap. Regionen ska därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar. Region Stockholm ska även planera hälso- och sjukvården så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls. Länets invånare och andra aktörer ska känna tillit att regionen har dessa förmågor. Riktlinje Krisberedskap och civilt försvar inleds med ett bakgrundsavsnitt som klargör de regelkrav som ställs på Region Stockholm. Efterföljande avsnitt beskriver ansvarsförhållanden och hur arbetet med krisberedskap, katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar ska bedrivas och utvecklas. Avslutande avsnitt redogör för ledning vid fredstida kriser och höjd beredskap.

Befintlig text	*Ny text*
Syfte och mål med Region Stockholms krisberedskap	**Syfte och mål**
Region Stockholms krisberedskapsplan inklusive katastrofmedicinsk beredskapsplan syftar till att Region Stockholm ska bedriva ett systematiskt arbete med kris- och katastrofmedicinsk beredskap och ha en förmåga att förebygga, motstå och hantera kriser så att samhällsviktig verksamhet kan upprätthållas. Region Stockholms krisberedskapsplan inklusive katastrofmedicinsk beredskapsplan anger hur nämnder och bolag ska arbeta före, under och efter olika typer av samhällsstörningar. I planen framgår roller, ansvar och uppgifter före, under och efter en samhällsstörning. Planen ska enligt lag fastställas för varje ny mandatperiod och ska utgå från den regionövergripande risk- och sårbarhetsanalys som också enligt lag ska genomföras.	Riktlinje Krisberedskap och civilt försvar klargör vad respektive verksamhet ansvarar för att planera och genomföra inför och under fredstida kriser och höjd beredskap. Därigenom säkerställs goda förutsättningar för Region Stockholm att bedriva samhällsviktig verksamhet under fredstida kriser och utföra sina uppdrag inom det civila försvaret.

Befintlig text	*Ny text*
Omfattning	**Tillämpning**
Region Stockholms krisberedskapsplan inklusive katastrofmedicinsk plan är styrande dokument och kategoriseras som regionövergripande riktlinjer. Dessa planer ska efterlevas av Region Stockholms nämnder och bolag, samt ska i enlighet med vad som följer av avtal följas av privata utförare som arbetar på uppdrag av Region Stockholm. Avtal mellan Region Stockholm och privata utförare av samhällsviktig verksamhet ska innehålla krav på krisberedskap när så är relevant. Ansvaret för att säkerställa detta ligger på ansvarig upphandlande myndighet som ska samråda med kategoriansvarig nämnd om sådan finns utsedd.	Riktlinje Krisberedskap och civilt försvar konkretiserar Region Stockholms Policy för verksamhetsskydd (RS 2020-0147). För att underlätta tillämpningen av riktlinjerna finns stödjande dokument i form av exempelvis anvisningar och vägledningar. Region Stockholms nämnder och bolag ska säkerställa att avtal med privata utförare av samhällsviktig verksamhet eller verksamhet som samhällsviktig verksamhet är kritiskt beroende av innehåller krav som beaktar dessa riktlinjer.

Samtliga lokala krisberedskapsplaner i Region Stockholm är underordnade denna regionala krisberedskapsplan, och får till sitt innehåll inte strida mot vad som följer av detta dokument. Samtliga krisberedskapsplaner ska följa begrepp och benämningar i detta dokument.	

Befintlig text	*Ny text*
Grundläggande principer för krisberedskap	**Bakgrund**
Det svenska krisberedskapssystemet bygger på tre grundläggande principer. Region Stockholms krisberedskap ska utgå ifrån dessa principer: • Ansvarsprincipen – den som har ansvar för en verksamhet i normala situationer har också motsvarande ansvar vid störningar i samhället. Aktörer har också ett ansvar att agera i osäkra lägen. Den utökade ansvarsprincipen innebär att aktörerna ska stödja och samverka med varandra. • Närhetsprincipen – samhällsstörningar ska hanteras där de inträffar och av de som är närmast berörda och ansvariga. • Likhetsprincipen – aktörer ska inte genomföra större förändringar i organisationen än vad situationen kräver. Verksamheten under samhällsstörningar ska fungera som vid normala förhållanden, så långt det är möjligt. Krisberedskapen ska utgå ifrån ordinarie förmåga, ledningssystem och processer. Respektive nämnd och bolag ansvarar för sina ordinarie ledningssystems förmåga till tidig upptäckt och anpassning av beslutsfattande och ledningsstöd utifrån händelsens karaktär. För att uppnå och upprätthålla en god krisberedskap krävs ett fortlöpande arbete före, under och efter en	**2.1 Krisberedskap** Arbetet med krisberedskap syftar till att värna befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet och förmågan att upprätthålla grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. Arbetet med krisberedskap ska även bidra till att minska lidande och konsekvenser av allvarliga olyckor och katastrofer i andra länder. Krisberedskapsarbetet utgör en utgångspunkt för arbetet med civilt försvar (se avsnitt 2.2). Det svenska krisberedskapssystemet grundar sig på ordinarie förvaltningsstruktur. Förmågan till krisberedskap måste därför skapas i den vardagliga verksamheten. Krisberedskapssystemet bygger på tre grundläggande principer: Ansvarsprincipen. Den som har ansvar för en verksamhet i normala situationer har motsvarande ansvar vid störningar i samhället. Aktörer har ett ansvar att agera även i osäkra lägen. Den utökade ansvarsprincipen innebär att aktörerna ska stödja och samverka med varandra. Närhetsprincipen. Samhällsstörningar ska hanteras där de inträffar av närmast berörda och ansvariga. Likhetsprincipen. Aktörer ska inte göra större förändringar i organisationen än

samhällsstörning. **Före:** Respektive verksamhet ska förebygga och utveckla förmågan att hantera och motstå samhällsstörningar. Det innebär att systematiserat arbeta med risk- och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshantering samt att säkerställa en utbildad och övad krisberedskapsorganisation. Det innebär också att fastställa, återkommande se över och vid behov revidera styrande och stödjande dokument. **Under:** När en samhällsstörning inträffar måste verksamheten kunna hantera situationen. Hanteringen anpassas utifrån aktuell händelse. Detta innebär bland annat att kunna larma och informera samt besluta om och upprätta en stab för krisledning om det är nödvändigt. Detta inkluderar förmåga att upprätta och förmedla en lägesbild. Arbetet inkluderar även att leda och bedriva den egna verksamheten, fatta beslut och samverka med andra aktörer. Region Stockholms verksamheter ska arbeta utifrån den stabsstruktur som anges i denna plan och i stabsstruktur organisera sin krisledning. **Efter:** Efter en händelse ska hanteringen utvärderas i syfte att ta vara på erfarenheter för att vidareutveckla och stärka verksamheten och krisberedskapen. Erfarenhetsåterföring är en kontinuerlig del av krisberedskapen och ska tillämpas efter övningar och inträffade samhällsstörningar som medfört en hantering av händelsen.	situationen kräver. Verksamheten under samhällsstörningar ska så långt som möjligt fungera som under normala förhållanden. Det svenska krisberedskapssystemet utgår även från ett geografiskt områdesansvar: lokalt (kommun), regionalt (länsstyrelse) och nationellt (regering). I det geografiska områdesansvaret ingår bland annat att ge olika aktörer möjlighet att samordna åtgärder vid fredstida kriser för att uppnå en effektiv aktörsgemensam hantering av dessa. Regionen har inget geografiskt områdesansvar men har däremot en skyldighet att delta i den samordning som kommuner och länsstyrelse bedriver inom ramen för det geografiska områdesansvaret. I dag hanteras denna planering inom ramen för Samverkan Stockholmsregionen, SSR. Regioners uppgifter när det gäller krisberedskap framgår bland annat av lagen (2006:544) om kommuners och regionernas åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och förordningen (2006:637) om kommuners och regionernas åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. **2.2 Katastrofmedicinsk beredskap** Varje region är enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) skyldig att planera sin hälso- och sjukvård så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls. Den katastrofmedicinska beredskapen syftar till att minimera somatiska och psykiska negativa konsekvenser vid en allvarlig händelse som är så omfattande eller allvarlig att resurserna måste organiseras, ledas och användas på särskilt sätt. Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om katastrofmedicinsk beredskap (SOSFS 2013:22) innebär detta

	att regionen är skyldig att säkerställa en grundläggande förmåga att: • larma och aktivera nödvändiga funktioner, • leda och samordna berörda hälso- och sjukvårdsverksamheter, • genomföra sjukvårdsinsatser i ett skadeområde, utföra sjuktransporter och på vårdenheten omhänderta drabbade samt • samverka med andra aktörer på lokal, regional och nationell nivå. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd klargör att regionens förmåga att leda och samordna hälso- och sjukvården är särskilt prioriterad samt att regionen ska en funktion som ständigt är bemannad och som vid allvarlig händelse eller vid risk för sådan händelse kan ta emot larm, verifiera, larma vidare, initiera och samordna det initiala arbetet samt informera om händelsen. Denna funktion ska benämnas tjänsteman i beredskap. Regionen ska därutöver ha en funktion med ansvar för ledningsuppgifter vid allvarlig händelse eller vid risk för sådan händelse. Denna funktion ska benämnas särskild sjukvårdsledning och inkludera administrativ och medicinsk kompetens. Planeringen av den katastrofmedicinska beredskapen ska utgå från regionens risk- och sårbarhetsanalys och sammanfattas i en katastrofmedicinsk beredskapsplan som kompletterar regionens krisberedskapsplan och plan för höjd beredskap. Vissa regioner, däribland Region Stockholm, är även ålagda att upprätthålla beredskap för katastrofmedicinska insatser. Där det bedrivs hälso- och sjukvårdsverksamhet ska det finnas den personal, de lokaler, de sjukvårdsprodukter och den övriga utrustning som behövs för

	att god vård ska kunna ges (Hälso- och sjukvårdslag 2017:30). Hälso- och sjukvårdens försörjningsberedskap är med andra ord en del i hälso- och sjukvårdsuppdraget och således även en del i hälso- och sjukvårdens beredskapsarbete inklusive i arbetet med katastrofmedicinsk beredskap. **2.3 Civilt försvar** Civilt försvar är en del av totalförsvaret. Totalförsvar är all verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig och består av militär verksamhet (militärt försvar) och civil verksamhet (civilt försvar). Under högsta beredskap är totalförsvar den enda samhällsverksamhet som ska bedrivas. Totalförsvaret utformas och dimensioneras för att försvara Sverige mot ett väpnat angrepp och för att medverka till försvaret av allierade enligt de åtaganden som följer av medlemskapet i Nato. Dessa åtaganden inkluderar planering för att möta krigshandlingar på svenskt territorium såväl som på allierades territorium. Det svenska totalförsvarets samlade förmåga utgör därmed en del av det kollektiva försvaret inom Nato. Region Stockholm är en del av det civila försvaret och omfattas därför av de regelverk som rör civilt försvar och

	totalförsvar samt de mål som fastställs för civilt försvar: • säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna, • inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt, bidra till det militära försvarets förmåga, • skydda civilbefolkningen, • upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar. I fredstid ska regionen bedriva totalförsvarsplanering, det vill säga förbereda och planera inför att ställa om till krigsorganisation i händelse av höjd beredskap och krig. Den grundläggande planeringsförutsättningen är att förbereda och planera för att under minst tre månader kunna möta och hantera ett krig i Europa som leder till allvarliga konsekvenser för samhällets funktionalitet. Det finns en administrativ beredskap som syftar till att påskynda och underlätta ledning och beslutsfattande vid krig. Om krig eller krigsfara råder kan lagstiftning komma att tillämpas som bland annat ger möjlighet för regionstyrelsen att i brådskande fall fatta beslut i fullmäktiges ställe, sådan rätt tillkommer även ordförande för regionstyrelsen om regionstyrelsens beslut i sin tur inte heller kan anstå. Fullmäktige får även uppdra åt regionstyrelsen eller annan nämnd att helt eller delvis handha annan nämnds förvaltning. Vidare möjliggör lagstiftningen för handläggning av ärenden i fullmäktige, regionstyrelsen eller annan nämnd om mer än en tredjedel av ledamöterna är närvarande (annars är kravet på beslutsförhet mer än hälften av ledamöterna). Regionstyrelsen ska under höjd beredskap därtill ha ett särskilt ansvar för ledning av hela regionens verksamhet, med inriktning på samordning och uppsikt över verksamheterna i fråga om civilt

	försvar. Ledningsansvaret innebär i sig inte några utökade beslutsbefogenheter gentemot övriga verksamheter. Fullmäktige kan dock vid höjd beredskap, såväl som i normalläge, besluta att ansvarsfördelningen mellan styrelsen och övriga nämnder ska ändras. Styrning och samordning av det civila försvaret har sedan 2022 en ny organisation med en nyinrättad högre regional nivå där Sveriges 21 länsstyrelser har delats i sex civilområden. Varje civilområde har en ansvarig länsstyrelse där landshövdingen benämns civilområdeschef. Länsstyrelsen Stockholm ansvarar för Östra civilområdet där även Länsstyrelsen Gotland ingår. Region Stockholm ska delta i den planeringssamverkan för civilt försvar som Länsstyrelsen Stockholm leder för Östra civilområdet och i denna planering ta stöd av framtagen planeringsinriktning. Under höjd beredskap och krig ska regionen delta i Länsstyrelsen Stockholms samordning av åtgärder inom det civila försvaret för Östra civilområdet. Sveriges regioner ingår därutöver i Regionernas nationella samordning, planering och ledning för hälso- och sjukvården i höjd beredskap och krig (NSPL) vilket är en samverkansorganisation med huvudsäte i Region Uppsala vars syfte är att säkerställa nödvändig vård för civilbefolkning och militär personal. NSPL är i huvudsak en nationell och högre regional beredningsorganisation för regionernas utveckling av förmåga att hantera hälso- och sjukvården i höjd beredskap och krig. Beslutsfattande åligger respektive region. **2.4 Nato och det civila försvaret** Som medlem i Nato är Sverige anslutet till nordatlantiska fördraget och deltar därmed fullt ut i Natos verksamhet och beslutsfattande. Det civila

	beredskapsarbetet inom Nato är en central utgångspunkt för alliansens kollektiva försvarsförmåga. Arbetet syftar till att stärka förmågan att motstå och återhämta sig från större störningar och kriser så som väpnat angrepp, hybridattacker, avbrott i kritisk infrastruktur eller naturkatastrofer. I grunden handlar det om att upprätthålla kritiska samhällsfunktioner som tillgång till mat och vatten, hälsovård, transporter, energi och kommunikation. Natomedlemskapet innebär att aktörer inom det civila försvaret ska säkerställa grundläggande förmåga för politiskt beslutsfattande och centrala ledningsfunktioner, viktiga samhällsfunktioner samt civilt stöd till militära verksamheter. För att uppnå dessa grundförmågor ska aktörerna inom det civila försvaret särskilt prioritera: • politiskt beslutsfattande och centrala ledningsfunktioner, • en resilient energiförsörjning, • effektiv hantering av okontrollerade befolkningsrörelser, • resilienta system för livsmedels- och dricksvattenförsörjning, • förmågan att hantera stora masskadeutfall och hälsokriser, • resilienta civila kommunikationssystem, samt • resilienta transportsystem. De krav och prioriteringar som följer med Sveriges Natomedlemskap kompletterar och klargör ytterligare regionens planeringsförutsättningar för arbetet med krisberedskap, katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar.

Befintlig text	*Ny text*
3.1 Risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	**4.1 Risk- och sårbarhetsanalys**

Risk- och sårbarhetsanalyser syftar till att identifiera hot, förmåga, sårbarheter och risker för att skapa underlag för planering och åtgärder. Region Stockholm ska i enligt lag och i enlighet med MSBs föreskrifter systematiskt upprätta risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) som utgångspunkt för krisberedskapen. För hälso-och sjukvården ska särskilda indikatorer behandlas i analysen enligt Socialstyrelsens föreskrifter; befolkningstäthet, infrastruktur och geografiska förhållanden och omständigheter som allvarligt kan påverka hälso- och sjukvårdens tillgång till personal, lokaler och utrustning. Respektive nämnd och bolag ska årligen genomföra risk- och sårbarhetsanalyser för respektive verksamhetsområde och rapportera dessa till regionstyrelsen. Respektive nämnds och bolags risk- och sårbarhetsanalys ska av regionstyrelsen sammanställas i en regionövergripande risk- och sårbarhetsanalys vid varje ny mandatperiod. Denna ska tillsammans med en bedömning av Region Stockholms generella krisberedskapsförmåga rapporteras av regionstyrelsen till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Socialstyrelsen och Länsstyrelsen i Stockholms län. Samtliga verksamheter inom Region Stockholm är beroende av att el-, vatten-, värme- och kommunikationssystemen fungerar. Frågor som rör dessa systems driftssäkerhet och robusthet ska analyseras i respektive nämnds och bolags risk- och sårbarhetsanalys. Detta omfattar bl. a reservkraft för samhällsviktig verksamhet, byggnaders robusthet, försörjningsberedskap, personalförsörjning. Det kan finnas fler nämnd- och bolagsspecifika områden för driftsäkerhet	Nämnder och bolag ska bedriva ett samordnat risk- och sårbarhetsanalysarbete i enlighet med gällande författningskrav. Resultatet av risk- och sårbarhetsanalysarbetet ska användas som ett beslutsunderlag för planering och fördelning av resurser. Vid varje ny mandatperiod ska Region Stockholm rapportera en sammanställning av regionens risk- och sårbarhetsanalysarbete till ansvarig myndighet i enlighet med gällande myndighetsföreskrifter. Risk- och sårbarhetsanalysarbetet bedrivs därför i fyraårscyklar med återkommande aktiviteter och löpande förankring i regionens ordinarie verksamhetsplanerings- och budgetprocess. Regionstyrelsen ansvarar för att sammanställa och avrapportera den koncernövergripande risk- och sårbarhetsanalysen till ansvarig myndighet samt för att leda och samordna ett sammanhållet koncerngemensamt risk- och sårbarhetsanalysarbete, bland annat genom att tillhandahålla process- och metodstöd till nämnder och bolag. Regionens nämnder och bolag ansvarar för att inom det egna ansvarsområdet bedriva ett systematiskt risk- och sårbarhetsanalysarbete i enlighet med angivet process- och metodstöd. Arbetet ska avrapporteras enligt anvisning till regionstyrelsen.

och robusthet att beakta i respektive risk- och sårbarhetsanalys. De hot och scenarier som bedöms relevanta att dimensionera verksamhetens motståndskraft mot är något som ständigt måste utvärderas i takt med omvärldens utveckling. Antagonistiska hot inklusive CBRNE-händelser (Chemical, Biological, Radiological, Nuclear and Explosive) ingår i detta. Risk- och sårbarhetsanalyserna ligger till grund för planering av åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa driftsäkerhet och robusthet. Åtgärder kommer att behöva prioriteras utifrån riskernas allvarlighetsgrad och åtgärdens komplexitet. **3.1.1 Förändrat klimat** Klimatförändringar medför att extrema väderhändelser förväntas inträffa oftare och med högre intensitet framöver, till dessa räknas bland annat värmeböljor, översvämningar, bränder, extrem kyla och snöoväder. Dessa händelser kan medföra stor påverkan på Region Stockholms verksamheter. Naturfenomen såsom solstorm kan resultera i att elnät slås ut och vulkanutbrott utanför Sverige kan medföra att Region Stockholms försörjningskedjor påverkas. På grund av detta är det av stor vikt att förändrat klimat och dess potentiella påverkan på Region Stockholms verksamhet inkluderas i respektive nämnds och bolags risk och sårbarhetsanalys.	

Befintlig text	*Ny text*
3.2 Kontinuitetshantering	**4.2 Kontinuitetshantering**
Kontinuitetshantering innebär en förmåga att upprätthålla en adekvat nivå på verksamheten, oavsett vad som inträffar. Samtliga nämnder och bolag inom Region Stockholm ska förebyggande arbeta med kontinuitetshantering enligt internationell/svensk standard och metodik5. Kontinuitetshantering ska utgå från nämndens eller bolagets genomförda	Nämnder och bolag ska arbeta systematiskt med kontinuitetshantering i syfte att minska omfattningen av en störning och mildra dess konsekvenser genom att planera för att upprätthålla samhällsviktig

risk- och sårbarhetsanalys. Genom att ta fram planer för kontinuitetshantering ökar verksamhetens förutsättningar att, trots störningar och avbrott, leverera de tjänster och produkter som är viktiga för att upprätthålla verksamhetens uppdrag. Kontinuitetshantering är därför en grundläggande förutsättning för att säkerställa en god krisberedskap inom Region Stockholm.	verksamhet på en tolerabel nivå, oavsett vilken störning den utsätts för. Exempel på aktiviteter som ingår i arbetet med kontinuitetshantering är kartläggning och analys av samhällsviktig verksamhet, kartläggning av resurser som behövs för att den samhällsviktiga verksamheten ska fungera, avvägning och beslut om acceptabla avbrottstider, åtgärder som minskar sannolikheten för och konsekvenserna av störningar, verksamhetsnära planering för hantering av de störningar som ändå kan uppstå. Resultatet av arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser (se avsnitt 3.1) är en naturlig utgångspunkt för arbetet med kontinuitetshantering. Arbetet ska resultera i verksamhetsnära kontinuitetsplaner som primärt ska vägleda berörda chefer och medarbetare vid en störning eller ett avbrott kopplat till en prioriterad aktivitet eller resurs. Målet är att upprätthålla verksamheten på en tolerabel nivå och att återställa prioriterade aktiviteter och resurser så fort som möjligt. Regionens nämnder och bolag ansvarar för att inom det egna ansvarsområdet bedriva ett systematiskt arbete med kontinuitetshantering och säkerställa att det finns kontinuitetsplaner enligt internationell/svensk standard och metodik som är kända för chefer och medarbetare.

Befintlig text	*Ny text*
3.3 Civilt försvar	
Totalförsvar är den verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig. Totalförsvaret består av det militära försvaret och det civila försvaret. Region Stockholms arbete med krisberedskap,	Den generella informationen om civilt försvar framgår i avsnitt **2. Bakgrund**.

inklusive arbetet med risk och sårbarhetsanalyser, kontinuitetshantering samt säkerhetsskydd, ligger till grund för uppbyggnaden av civilt försvar. Regionstyrelsen ansvarar för att vidta de förberedelser som behövs för att verksamheterna ska fungera och fullgöra sina uppgifter under höjd beredskap. Region Stockholm ska genom sitt arbete och i enlighet med Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps mål med civilt försvar bidra till samhällets förmåga att; • värna civilbefolkningen, • säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna, • upprätthålla en nödvändig försörjning, • bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld, • upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarslinjen, • bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred, och • med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser. Stora delar av Region Stockholms verksamhet är samhällsviktig, med stor betydelse för invånarnas liv och fungerande vardag, och är således viktiga byggstenar i det civila försvaret. Samtliga nämnder och bolag som bedriver samhällsviktig verksamhet ska arbeta med civilt försvar inom det egna verksamhetsområdet. Vid höjd beredskap ska Region Stockholms utförare av samhällsviktig privat verksamhet vidta de särskilda åtgärder i	

fråga om planering och inriktning av verksamheten, tjänstgöring och ledighet för personal samt användning av tillgängliga resurser som är nödvändiga för att de under de rådande förhållandena ska kunna fullgöra dessa skyldigheter. Inom Region Stockholm samordnas arbetet med civilt försvar av regionstyrelsen.	

Befintlig text	*Ny text*
4. Krisledning	**3. Ansvarsförhållanden**
Vid en samhällsstörning kan det finnas behov av att aktivera en krisledning. Grundregeln är alltid att en samhällsstörning i första hand ska hanteras av den verksamhet som berörs och i ordinarie struktur. Vid en samhällsstörning som berör flera verksamheter kan det finnas behov av att aktivera det politiska organet krisledningsnämnden. Ytterligare beskrivning av krisledningsnämnden återfinns i delavsnitt 4.1.4. Det kan även finnas behov att aktivera en särskild Regional krisledning på tjänstemannanivå. Den kan vara aktiverad såväl utan att andra krisledningar är aktiverade som parallellt med att en eller flera krisledningar aktiverats lokalt under andra nämnder eller inom bolagen. Ytterligare beskrivning av regional krisledning återfinns i delavsnitt 4.2.2. På den regionala nivån kan även Regional särskild sjukvårdsledning aktiveras (under hälso- och sjukvårdsnämnden). Ytterligare beskrivning av Regional särskild sjukvårdsledning återfinns i delavsnitt 4.2.3 samt i bilaga 1. 4.1 Politisk styrning och ansvar Vid en samhällsstörning i fredstid gäller ordinarie politisk organisation tills annat beslutas. Vid höjd beredskap får regionstyrelsen enligt lag ett särskilt ansvar (se nedan under rubriken Regionstyrelsen).	I detta avsnitt beskrivs ansvarsförhållanden för arbetet med krisberedskap, katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar. **3.1 Regionfullmäktige** Regionfullmäktige beslutar om budget, fastställer styrande dokument samt klargör hur ansvar för krisberedskap, katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar fördelas. Regionfullmäktige ska tillse att det finns en krisledningsnämnd, utse dess ledamöter samt tillse att det finns instruktion för nämndens arbete. Om Sverige är i krigsfara eller om det råder utomordentliga förhållanden föranledda av krig eller av krigsfara kan regeringen tillämpa lagstiftning som möjliggör handläggning av ärenden i fullmäktige om mer än en tredjedel av ledamöterna är närvarande (annars är kravet på beslutsförhet mer än hälften av ledamöterna) . Fullmäktige kan vid höjd beredskap, såväl som i normalläge, besluta att ansvarsfördelningen mellan styrelsen och övriga nämnder ska ändras. **3.2 Regionstyrelsen** Regionstyrelsen har ansvar för att leda och samordna förvaltningen av regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Det innebär ett helhetsansvar för regionens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning även

4.1.1 Regionfullmäktige Regionfullmäktige ansvarar för att för varje ny mandatperiod fastställa Region Stockholms krisberedskapsplan och regional katastrofmedicinsk beredskapsplan. Regionfullmäktige utser ledamöter i krisledningsnämnden och tar emot rapport från krisledningsnämnden efter att denna har varit aktiverad. 4.1.2 Regionstyrelsen Regionstyrelsen ansvarar för att leda och samordna Region Stockholms krisberedskaps-, risk-, sårbarhets-, säkerhets- och informationssäkerhetsarbete. Regionstyrelsen ansvarar för att ta fram förslag till regional krisberedskapsplan. Regionstyrelsen ansvarar för att planen hålls aktuell. Regionstyrelsen har särskilt uppdrag vid krig, krigsfara och höjd beredskap. I detta uppdrag ingår att ansvara för men också förbereda för sådana händelser, genom att: • Analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i Region Stockholm och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en regionövergripande risk- och sårbarhetsanalys baserat på nämndernas och bolagens lokala risk- och sårbarhetsanalyser. Med beaktande av den regionövergripande risk- och sårbarhetsanalysen ska styrelsen för varje ny mandatperiod upprätta förslag till regional krisberedskapsplan för hur Region Stockholm ska hantera extraordinära händelser för att så långt möjligt kunna upprätthålla	under fredstida kriser och höjd beredskap. Regionstyrelsen ska leda och samordna regionens krisberedskaps-, sårbarhets-, säkerhets- och informationssäkerhetsarbete. Styrelsen har även särskilda uppgifter gällande krig, krigsfara och höjd beredskap, däribland att analysera extraordinära händelser i fredstid, kartlägga regionens samhällsviktiga verksamhet samt analysera regionens risker och sårbarheter och sammanställa dessa i en risk- och sårbarhetsanalys med tillhörande åtgärdsplan. Styrelsen ansvarar för regionens åtaganden inom totalförsvaret. Regionstyrelsen ska under höjd beredskap ha ett särskilt ansvar för ledning av hela regionens verksamhet, med inriktning på samordning och uppsikt över verksamheterna i fråga om civilt försvar. Ledningsansvaret innebär i sig inte några utökade beslutsbefogenheter gentemot övriga verksamheter. Om krig eller krigsfara råder kan regionstyrelsen i brådskande fall fatta beslut i fullmäktiges ställe, sådan rätt tillkommer även ordförande för regionstyrelsen om regionstyrelsens beslut i sin tur inte heller kan anstå . **3.3 Krisledningsnämnden** Krisledningsnämnden kan aktiveras i samband med extraordinär händelse i fredstid och då fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till händelsens art och omfattning. Krisledningsnämnden kan enbart hantera extraordinära händelser i fredstid och har således ingen uppgift att fullgöra under höjd beredskap. Nämnden får inte fatta andra typer av beslut än de övertagna nämnderna kan göra under normala förhållanden, eller i

samhällsviktiga funktioner inom Region Stockholms ansvarsområde i Stockholms län, • Vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap (beredskapsförberedelser), • Under höjd beredskap ansvara för ledningen av den civila hälso- och sjukvården samt den övriga verksamhet för det civila försvaret som Region Stockholm ska bedriva, • Under höjd beredskap hålla den myndighet som regeringen bestämmer (till exempel Socialstyrelsen, MSB, Länsstyrelsen) informerad om beredskapsläget och de övriga förhållanden som har betydelse för det civila försvaret i Region Stockholm, • På begäran och mot skälig ersättning besluta att Region Stockholm ska lämna hjälp till andra regioner som drabbats av en extraordinär händelse i fredstid, • Vid höjd beredskap vidta de särskilda åtgärder i fråga om planering och inriktning av verksamheten, tjänstgöring och ledighet för personal samt användning av tillgängliga resurser som är nödvändiga för att Region Stockholm under de rådande förhållandena ska kunna fullgöra sina uppgifter inom totalförsvaret. 4.1.3 Övriga nämnder och bolag Nämnder och bolag ska inom ramen för Region Stockholms plan för krisberedskap styra och leda krisberedskapsarbetet inom sitt verksamhetsområde. Detta inkluderar att ta fram lokala planer, som bygger på principerna i denna plan. 4.1.4 Krisledningsnämnd I kommuner och regioner ska det finnas en nämnd för att fullgöra uppgifter under	övrigt göra undantag från befintliga regelverk. Nämnden kan således inte överta beslutanderätt från fullmäktige. **3.4 Hälso- och sjukvårdsnämnden** Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för hälso- och sjukvårdssystemet som helhet och dess utveckling. Nämnden ska planera hälso- och sjukvården så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls. Nämnden utser även smittskyddsläkare enligt smittskyddslagen (2004:168). **3.5 Övriga nämnder** Regionens övriga nämnder ska inom sitt verksamhetsområde ansvara för att säkerställa ett ändamålsenligt verksamhetsskydd samt förmågan att bedriva samhällsviktig verksamhet under fredstida kriser och höjd beredskap med hänsyn till fullmäktiges fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. **3.6 Bolag** Regionens bolag ansvarar för att regionfullmäktiges mål, lagar och andra författningar för verksamheten uppnås effektivt inom ramen för fastställda ekonomiska förutsättningar och i enlighet med gällande styrande dokument. **3.7 Privata utförare** Upphandlande nämnder och bolag ska säkerställa att det i avtal med privata utförare av samhällsviktig verksamhet eller verksamhet som samhällsviktig verksamhet är kritiskt beroende av ställs krav på krisberedskap, katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar med beaktande av dessa riktlinjer.

extraordinära händelser i fredstid (krisledningsnämnd)8. Krisledningsnämndens uppbyggnad framkommer i Reglementen för regionstyrelsen och övriga nämnder. Krisledningsnämndens huvudsakliga uppgift är att fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid, i detta ingår att: • Ordföranden bedömer när en extraordinär händelse medför att krisledningsnämnden ska träda i funktion och beslutar i sådana fall att så ska ske. Ordföranden bestämmer dag och tid för sammanträde samt ansvarar för att nämnden kallas på lämpligt sätt. Om ordförande inte är nåbar, eller av annan anledning inte längre kan fatta beslut, så är det förste vice ordförande och därefter andre vice ordförande som har mandat att göra detta. • Ordföranden får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska därefter snarast anmälas till nämnden. Har ordföranden förhinder träder vice ordföranden i dennes ställe. • Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning. När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd. Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande	

fullmäktigesammanträde. Regionfullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för denna. Krisledningsnämndens ordförande eller av denne utsedd person ska informera regiondirektören om nämndens aktivering och avveckling. Frekvens av löpande rapportering anpassas efter situationen.	

Befintlig text	*Ny text*
4.2 Krisledning på tjänstemannanivå	**5 Ledning vid fredstida kriser och höjd beredskap**
Krisledningen på tjänstemannanivå ska organiseras från Region Stockholms grundläggande stabsstruktur för krisledningar som framgår nedan. På tjänstemannanivå kan det förekomma en regional krisledning och lokala krisledningar. Inom hälso- och sjukvården finns det även en samordnande regional särskild sjukvårdsledning. I denna plan nyttjas ordet krisledning som ett paraplybegrepp som omfattar samtliga krisledningar, inklusive särskilda sjukvårdsledningar.	I detta avsnitt redogörs för Region Stockholms ledningsorganisation vid fredstida kriser och höjd beredskap. Organisationen har tre nivåer: en central nivå med central krisledning och regionens tjänsteman i beredskap, en samordnande nivå med Regional särskild sjukvårdsledning, trafiknämndens krisledning, Locum AB:s strategiska krisorganisation och fastighets- och servicenämndens beredskapsfunktion samt en lokal nivå med vårdgivarnämnders och vårdgivarbolags lokala särskilda sjukvårdsledningar, Locum AB:s operativa krisledning samt övriga nämnder och bolags lokala krisledningar.

Befintlig text	*Ny text*
4.2.1 Stabsstruktur	**4.3.2 Stabsstruktur**
Region Stockholms nämnder och bolag ska arbeta utifrån följande grundläggande stabsstruktur10. En gemensam grundstruktur skapar goda möjligheter för en effektiv ledning också under kris. Strukturen ger möjlighet för respektive verksamhet att anpassa sin stab beroende på såväl verksamhetens som krisens art. Metodiken ska vara inövad och välkänd bland de som arbetar i staben. En stabsinstruktion som förtydligar arbetssätt i stab ska inkluderas i lokala krisberedskapsplaner. Respektive nämnd och bolag ska i styrande dokument fastställa beslutsrätten för beslutsfattaren. Utefter	Region Stockholms nämnder och bolag ska utgå ifrån en gemensam stabsstruktur. En gemensam stabsstruktur skapar goda möjligheter för effektiv ledning och samordning inom regionen samt med externa aktörer. Varje nämnd och bolag ska i sin krisberedskapsplan klargöra respektive stabsfunktions ansvar och uppdrag samt hur arbetet ska bedrivas både inom staben och i samverkan med andra. Beslutsrätt ska säkerställas för stabens beslutsfattare.

händelsens art och verksamhetens behov kan stabschef eller beslutsfattare välja att bemanna alla eller några funktioner. Fokus är att säkerställa att staben tillsammans arbetar för att uppnå de inriktningsbeslut mot målbilden som beslutsfattaren fastställt. Experter och samverkanspersoner ingår i staben utifrån behoven i de enskilda fallet. Stabschef eller beslutsfattare kan vid behov välja att inrätta undergrupper till en eller flera olika funktioner i staben. Bemanningen av staben ska alltid grunda sig på identifierat behov utifrån uppdaterade lägesbilder. Stabsfunktioner ● Beslutsfattare ● SC - Stabschef ● S1 – Personal, ekonomi, administration, dokumentation ● S2 – Säkerhet och juridik ● S3 – Genomförande, insatsledning, lägesbild, samordning ● S4 – Logistik och underhåll ● S5 – Analys och långsiktig planering ● S6 – Samband, IT och teknik ● S7 – Kommunikation och information ● S8 – Experter ● S9 – Samverkan ● S10 – Krisstöd och katastrofpsykologi Nedan beskrivs ett exempel på stab inklusive uppgifter för respektive funktion. [Här finns en tabell som även finns i den reviderade riktlinjen].	

Befintlig text	*Ny text*
4.2.2 Regional krisledning (RKL)	**5.1 Central nivå**
Vid en kris, eller en särskild eller extraordinär händelse, kan det finnas behov av ledning och samordning av Region Stockholms samlade resurser, som i sådant fall sker genom den regionala krisledningen	**5.1.1 Central krisledning** Regionstyrelsen ansvarar för den centrala krisledningen. Central krisledning utgör tjänstemannastöd till krisledningsnämnden om denna är aktiverad samt till regionstyrelsen vid höjd beredskap. Central

(RKL). Regiondirektören eller dennes ersättare beslutar vilka som ska delta i RKL utifrån händelsens art. Det kan vara aktuellt att bemanna RKL med kompetens från flera av Region Stockholms nämnder och bolag. RKL utformas, med stabsstrukturen i delavsnitt 4.2.1 som grund, utgående från den specifika krisens karaktär och vilka av regionens verksamheter som berörs. Beslut om aktivering av RKL fattas av Region Stockholms högsta tjänsteman (regiondirektör). Regiondirektören eller dennes ersättare är beslutsfattare i RKL. RKL utgör tillika krisledningsstab för regionledningskontoret. Regiondirektören ska informera regionstyrelsens ordförande när RKL aktiveras. RKL aktiveras alltid när krisledningsnämnden aktiveras, och agerar tjänstemannastöd till nämnden. I händelse av kriser, då beslut i jämförelse med normalläge kan behöva fattas utifrån ett oklart informationsläge, bristfälliga underlag och analyser, samt under tidsnöd, är det av särskild vikt att förvaltningschefer och VD:ar följer regiondirektörens direktiv. Direktiv som grundas på av regionstyrelsen beslutad instruktion för regiondirektören av vilken framgår att regiondirektören har ett särskilt ansvar att samordna förvaltningschefer och bolagschefer. Detta i syfte att möjliggöra en snabb beslutsprocess samt förberedelser för omedelbara åtgärder inom ramen för respektive nämnd och bolags ansvarområde.	krisledning fullgör regionstyrelsens uppsiktsplikt gentemot samordnande och lokala krisledningen. Central krisledning ska därutöver ha en stödjande och samordnande roll för att säkerställa: • effektiv krisledning på samordnande och lokal nivå, • en välinformerad regionledning och regionstyrelse • förmågan att fatta inriktningsbeslut för pågående krisledning, • förmågan till extern samverkan. Tjänsteman i beredskap/beredskapsfunktion för regionens samordnande krisledningar samt de lokala krisledningar som saknar en samordnande krisledning ska rapportera särskilda händelser, aktivering samt avveckling av krisledning till regiondirektören eller den regiondirektören utser.

Befintlig text	*Ny text*
4.2.3 Särskild sjukvårdsledning	**5.2 Samordnande nivå**
När en särskild händelse inträffar som i första hand påverkar hälso- och sjukvården kan beslut fattas om att inrätta en särskild sjukvårdsledning. Särskild regional sjukvårdsledning är en funktion som ska finnas i varje region11. Syftet är att snabbt kunna skapa en mer samlad styrning av	**5.2.1 Regional särskild sjukvårdsledning (RSSL)** Regional särskild sjukvårdsledning (RSSL) är en funktion för ledning och samordning av Region Stockholms samlade resurser inom hälso- och sjukvården. Vid behov samordnar RSSL lokal särskild sjukvårdsledning (LSSL) samt MediCarrier AB:s krisledning. RSSL har särskilda

sjukvårdsinsatser vid en särskild händelse i frågor som rör hälso- och sjukvårdens resurser. Särskild sjukvårdsledning kan bedrivas på nationell, regional och lokal nivå. *Nationell särskild sjukvårdsledning* Ledning på nationell nivå kan etableras för att vid särskild händelse ansvara för frågor av nationellt intresse samt för kontakt med statliga myndigheter och den nationella politiska ledningen. När flera regioner berörs av en händelse kan den nationella ledningsnivån aktiveras och ha en samordnande roll. Socialstyrelsen har en tjänsteman i beredskap som har till uppgift att initiera och samordna det inledande krisledningsarbetet för att upptäcka, verifiera, larma och informera vid särskilda händelser. *Regional särskild sjukvårdsledning* Ledning på regional nivå innebär ledning och samordning av Region Stockholms samlade resurser inom hälso- och sjukvården och samverkan med andra myndigheter, organisationer och sjukvårdshuvudmän. Regional särskild sjukvårdsledning (RSSL) har, i linje med Socialstyrelsens föreskrifter SOSFS 2013:22, befogenhet att samordna verksamheter, prioritera insatser, leda personal, omdisponera resurser, mobilisera resurser som inte finns omedelbart tillgängliga, förflytta patienter och evakuera vårdenheter samt samverka med andra aktörer på lokal, regional och nationell nivå13. RSSL och dess uppdrag beskrivs mer utförligt i Region Stockholms katastrofmedicinska beredskapsplan i bilaga 1.	befogenheter att samordna verksamheter, prioritera insatser, leda personal, omdisponera resurser, mobilisera resurser som inte finns omedelbart tillgängliga, förflytta patienter och evakuera vårdenheter samt samverka med andra aktörer på lokal, regional och nationell nivå. RSSL tjänsteman i beredskap ska ta emot och bedöma larm, initiera och samordna det inledande krisledningsarbetet, etablera samverkan med övriga beredskapsfunktioner inom Region Stockholm samt med externa aktörer. Funktionen utgör även regionens katastrofmedicinska beredskapsjour. RSSL rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till regiondirektören eller den regiondirektören utser. **5.2.2 Trafiknämndens krisledning** Trafiknämndens krisledning ansvarar för ledning och samordning av regionens samlade resurser inom kollektivtrafikområdet med särskilda befogenheter att samordna verksamheter, prioritera insatser, leda personal, omdisponera resurser, mobilisera resurser inom och mellan avtal. Trafiknämndens tjänsteman i beredskap ska ta emot och bedöma larm, initiera och samordna det inledande krisledningsarbetet, etablera samverkan med övriga beredskapsfunktioner inom Region Stockholm samt med externa aktörer. Trafiknämndens krisledning rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till regiondirektören eller den regiondirektören utser. **5.2.3 Locum AB:s strategiska krisledningsgrupp** Locum AB har en strategisk krisledningsgrupp med ett övergripande och samordnande ansvar vid större händelser som föranleder behov av samordning mellan de operativa krisledningar som finns

	för respektive objekt (akutsjukhus, universitetssjukhus och sjukhusområde). Den strategiska krisledningsgruppen har en beredskapsfunktion tillgänglig dygnet runt, årets alla dagar. Locum AB:s strategiska krisledningsgrupp rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till regiondirektören eller den regiondirektören utser. **5.2.4 Fastighets- och servicenämndens beredskapsfunktion** Fastighets- och servicenämnden upprätthåller betydande delar av regionens IT-drift. Nämndens beredskapsfunktion ska vara tillgänglig dygnet runt årets alla dagar för övriga nämnder och bolag. Beredskapsfunktionen rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till regiondirektören eller den regiondirektören utser.

Befintlig text	*Ny text*
Lokal särskild sjukvårdsledning	**5.3 Lokal nivå**
Lokal särskild sjukvårdsledning På lokal nivå utövas ledning per vårdgivare, till exempel ett akutsjukhus. Den särskilda sjukvårdsledning som bedrivs hos en vårdgivare är en lokal särskild sjukvårdsledning, LSSL. Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) kan etablera en LSSL för krishantering inom ramen för deras ansvarsområden samt samordning av primärvården. Respektive LSSL och dess uppdrag ska beskrivas mer utförligt i respektive lokal kris- och katastrofmedicinsk beredskapsplan.	**5.3.1 Lokal särskild sjukvårdsledning** Lokala krisledningar hos vårdgivarnämnder och vårdgivarbolag benämns Lokal särskild sjukvårdsledning (LSSL). LSSL rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till RSSL tjänsteman i beredskap. RSSL utgör samordnande krisledning för samtliga LSSL. **5.3.2 MediCarrier AB:s krisledning** MediCarrier AB har en lokal krisledning och en beredskapsfunktion som är aktiv dygnet runt årets alla dagar. MediCarrier AB rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till RSSL tjänsteman i beredskap. RSSL utgör samordnande krisledning för MediCarrier AB.

	5.3.3 Locum AB:s operativa krisledning Locum AB har operativa krisledningar som är kopplade till respektive objekt (akutsjukhus, universitetssjukhus och sjukhusområde). På varje objekt finns en utsedd operativ krisledningsgrupp som Locum AB ansvarar för. Den operativa krisledningen rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till Locum AB:s beredskapsfunktion. Locum AB:s strategiska krisledningsgrupp utgör samordnande krisledning för bolagets operativa krisledningar. **5.3.4 Utförare av kollektivtrafik** De aktörer som utför kollektivtrafik på uppdrag av trafiknämnden ska ha en egen lokal krisledning samt en beredskapsfunktion. Utförare av kollektivtrafik rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till trafiknämndens tjänsteman i beredskap. Trafiknämndens krisledning utgör samordnande krisledning för utförare av kollektivtrafik. **5.3.5 Övriga nämnder och bolags krisledning** Övriga nämnder och bolag ska ha en lokal krisledning som rapporterar särskilda händelser, beslut om aktivering och avveckling av krisledning samt löpande lägesbild till regiondirektören eller den regiondirektören utser.

Befintlig text	*Ny text*
Beredskapslägen	**5.3.2 Beredskapslägen**
De särskilda sjukvårdsledningarna kan fatta beslut om i vilket beredskapsläge krisledningen ska vara i. De tre beredskapslägena är stabsläge, förstärkningsläge och katastrofläge, och	De nämnder och bolag som bedriver hälso- och sjukvård och organiserar sin krisledning i form av lokal eller regional särskild sjukvårdsledning tillämpar beredskapslägen i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer för

beskrivs i linje med Socialstyrelsens definitioner på efterföljande sida. [Här finns en tabell för beredskapslägen, vilken är samma i den reviderade riktlinjen] Dessa tre beredskapslägen ska användas och tillämpas lika av alla särskilda sjukvårdsledningar i Region Stockholm. Beslutsfattare inom särskild sjukvårdsledning ska löpande under en samhällsstörning eller längre kris fatta beslut om vilket beredskapsläge som råder inom respektive verksamhet.	medicinsk katastrofberedskap. Hur tillämpning av beredskapslägen sker i lokal och regional särskild sjukvårdsledning framgår av Plan för katastrofmedicinsk beredskap (se avsnitt 3.2.4). Övriga nämnder och bolag tillämpar endast aktiverat läge för sin krisledning.

Befintlig text	*Ny text*
4.2.4 Lokala krisledningar	**4.3 Krisberedskapsplan**
Nämnder och bolag ansvarar för att leda och samordna egen verksamhet enligt upprättad lokal krisberedskapsplan. Dessa ska tydliggöra roller, ansvar och uppgifter före, under och efter en samhällsstörning i aktuell verksamhet samt redogöra för lokal krisledning, organisation och arbetssätt. Det inkluderar rutiner för larmning, inkallning, beslut om att upprätta en krisledning samt former för arbetet. Lokala krisledningar, som inte är lokala särskilda sjukvårdsledningar, ska inte tillämpa beredskapslägen. Dessa krisledningar tillämpar endast aktiverat eller inte aktiverat läge.	Nämnder och bolag ansvarar för att leda och samordna det egna krisberedskapsarbetet med syftet att kunna förebygga, motstå och hantera fredstida kriser. Detta inkluderar framtagandet av en krisberedskapsplan som stödjer verksamhetens förmåga att: • snabbt upprätta en effektiv krisledning, • effektivt utnyttja och fördela de egna resurserna under en kris, • bedriva samhällsviktig verksamhet även under fredstida kriser, • tillse att medarbetare förstår sin funktion och uppdrag vid en kris, • samverka med övriga nämnder och bolag samt med externa aktörer, • utveckla och förbättra den egna krishanteringsförmågan genom att dokumentera, utvärdera och ta tillvara erfarenheter från pågående och avslutad krishantering. Krisberedskapsplanen ska tydliggöra roller, ansvar och arbetsuppgifter före, under och efter en kris samt redogöra för krisledningens organisation och arbetssätt. Planen ska därutöver inkludera rutiner för larmning, inkallning, stabsmetodik och beslut att aktivera och avveckla krisledning.

	Nämnder och bolags krisberedskapsplaner ska följa de begrepp och benämningar som används i dessa riktlinjer. Nedan följer ett antal avsnitt som varje krisberedskapsplan ska innehålla.

Befintlig text	*Ny text*
4.2.5 Aktivering och avveckling av krisledningar	**4.3.4 Aktivering och avveckling av krisledning**
När en krisledning aktiveras ska krisledningen organiseras utifrån händelsens art och alltid bemannas med rätt kompetens. Förfarandet som beskrivs nedan gäller även när en krisledning avvecklas. Hantering av samhällsstörningar ska så långt som möjligt hanteras i ordinarie strukturer, och avveckling av krisledningar ska ske så snart omständigheterna medger. Vid aktivering av RKL gäller förfarande beskrivet i delavsnitt 4.2.2. Beslut om aktivering av en krisledning inleds ofta av att en beredskapsfunktion/Tjänsteman i beredskap (TiB) tar kontakt med förvaltningschef/VD eller av denna utsedda person som fattar beslut om aktivering. Ytterligare om TiB-/beredskapsfunktioners roll återfinns i delavsnitt 4.2.6. När en krisledning aktiveras/avvecklas ska nämndens/bolagets beredskapsfunktion/TiB informera den regionala beredskapsfunktionen, som i sin tur informerar regiondirektören. Om en beredskapsfunktion/TiB inte finns på nämnden/bolaget ska förvaltningschef/VD eller av denna utsedda person informera den regionala beredskapsfunktionen, som i sin tur informerar regiondirektören. Förvaltningschef/VD ska informera berörd nämnd/styrelse utan dröjsmål vid aktivering av krisledning. I respektive lokal krisberedskapsplan återfinns beskrivningar för aktiviteter vid aktivering och avveckling av krisledningar	Aktivering av en krisledning sker enligt den så kallade försiktighetsprincipen och inleds ofta av att en beredskapsfunktion tar kontakt med krisledningens beslutsfattare som fattar beslut om aktivering. Avveckling av en krisledning ska ske så snart omständigheterna möjliggör detta. Stabschefen bedömer möjligheten till avveckling, bereder beslutsunderlag till beslutsfattare som fattar beslut om avveckling. Krisberedskapsplanen ska ange hur aktivering och avveckling av krisledning bedöms och beslutas. Beslutsrätt ska framgå i respektive nämnds delegationsordning. Alla beslut om aktivering och avveckling av krisledning ska skyndsamt rapporteras till regionens tjänsteman i beredskap som i sin tur håller central krisledning informerad.

Befintlig text	*Ny text*
4.2.6 Tjänsteman i beredskap och beredskapsfunktioner	**5.3.1 Beredskapsfunktion**
För regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden (i form av en tjänsteman i beredskap), trafiknämnden (i form av en tjänsteman i beredskap), fastighets- och servicenämnden, SLSO, MediCarrier AB respektive Locum AB ska det finnas en beredskapsfunktion som är verksam dygnet runt och kan etablera samverkan med övriga beredskapsfunktioner inom Region Stockholm. För resterande nämnder och bolag ska det finnas en tydlig kontaktväg för samverkan med övriga berörda aktörer inom Region Stockholm vid en samhällsstörning (oavsett om motparten har aktiverat krisledning eller ej). När en verksamhetsföreträdare får kännedom om en potentiell eller inträffad samhällsstörning ska denna informera aktuell beredskapsfunktion eller etablerad kontaktväg. Enligt Socialstyrelsens föreskrifter ska det inom hälso- och sjukvården finnas en tjänsteman i beredskap, TiB, i varje region, som har som uppgift att ta emot larm, verifiera uppgifter, larma vidare, initiera och samordna det inledande arbetet och informera om händelsen. Inom Region Stockholm finns TiB Region Stockholm Sjukvård men även TiB Region Stockholm Trafik. Respektive TiB-funktion ska vid en samhällsstörning kunna initiera och samordna det inledande krisledningsarbetet inom respektive ansvarsområde, etablera samverkan med övriga funktioner inom Region Stockholm samt externa aktörer. TiB ska i ett tidigt skede etablera kontakt med Region Stockholms kriskommunikationsfunktion för initial bedömning och hantering av kommunikationsinsats utifrån ett helhetsperspektiv.	För regionstyrelsen, de nämnder och bolag som bedriver hälso- och sjukvård, trafiknämnden, fastighets- och servicenämnden, MediCarrier AB och Locum AB ska det finnas en beredskapsfunktion som är verksam dygnet runt årets alla dagar. Beredskapsfunktionen ska kunna etablera samverkan med övriga beredskapsfunktioner inom Region Stockholm. Beredskapsfunktionens ansvar och uppdrag ska klargöras i krisberedskapsplanen och kompletterande arbetsordning. En robust bemanning ska säkerställas för intensiv eller utdragen krishantering. För övriga nämnder och bolag ska det finnas en tydlig kontaktväg för samverkan vid en samhällsstörning som klargörs i krisberedskapsplanen. [Ang de stycken som rör TiB mm. framgår detta i *Avsnitt 5 Ledning vid fredstida kriser och höjd beredskap* 5.1 Central nivå samt 5.2 Samordnande nivå].

Regional beredskapsfunktion Det ska inom regionledningskontoret finnas en beredskapsfunktion. Region Stockholms lokala beredskapsfunktioner, TiB-funktioner alternativt förvaltningschef/VD ska informera den regionala beredskapsfunktionen när lokala krisledningar aktiveras eller avvecklas. Den regionala beredskapsfunktionen ska informera regiondirektören eller av denne utsedd person om aktivering och avveckling av krisledningar samt potentiella eller inträffade samhällsstörningar. *TiB Region Stockholm Sjukvård* TiB Region Stockholm Sjukvård (TiB Sjukvård) är Region Stockholms katastrofmedicinska beredskapsjour och har befogenhet att i ett inledningsskede utöva särskild sjukvårdsledning på regional nivå vid särskild händelse. Detta kan till exempel innebära att initialt fatta beslut om sjukvårdsinsatsens dimensionering. TiB Sjukvård fattar beslut om att aktivera RSSL i samråd med chefläkare på hälso- och sjukvårdsförvaltningen, hälso- och sjukvårdsdirektören på hälso- och sjukvårdsförvaltningen och sjukvårdsdirektören vid RLK. Om samråd inte kan ske eller vid akut behov ska TiB Sjukvård fatta beslut om aktivering av RSSL och sedan informera chefläkare på hälso- och sjukvårdsförvaltningen och hälso- och sjukvårdsdirektören. I delavsnitt 4.2.5 återfinns ytterligare beskrivning av informationsdelning efter aktivering av krisledning. TiB Sjukvårds uppdrag regleras ytterligare i Regional katastrofmedicinsk beredskapsplan i bilaga 1. *TiB Region Stockholm* Trafik TiB Region Stockholm Trafik (TiB Trafik) har mandat att initialt fatta beslut om åtgärder för att åstadkomma inriktning, ledning och samordning vid samhällsstörning som omfattar kollektivtrafiken i Region Stockholm. TiB	

Trafik bedömer, beslutar och initierar efter samråd med förvaltningschef och trafikförvaltningens säkerhetsdirektör avseende aktivering av krisledning. Om samråd inte kan ske eller vid akut behov ska TiB Trafik fatta beslut om aktivering av krisledning och sedan informera förvaltningschef och säkerhetsdirektör. I delavsnitt 4.2.5 återfinns ytterligare beskrivning av informationsdelning efter aktivering av krisledning. TiB Trafiks uppdrag regleras ytterligare i trafiknämndens krisberedskapsplan. *Lokala beredskapsfunktioner och kontaktvägar* Fastighets- och servicenämnden, SLSO, MediCarrier AB respektive Locum AB ska organisera en lokal beredskapsfunktion verksam dygnet runt och kunna etablera samverkan med övriga aktörer inom Region Stockholm. Såvida att det inte framgår i särskild ordning att en viss nämnd/bolag ska ha en viss kontaktväg, åligger det den nämnden/bolaget att ha och kommunicera en tydlig kontaktväg för samverkan med övriga berörda aktörer inom Region Stockholm samt med externa aktörer vid en samhällsstörning. Konkretiserande krav på respektive lokal beredskapsfunktion och kontaktväg ska finnas i respektive lokal krisberedskapsplan.	

Befintlig text	*Ny text*
4.3.1 Samverkan och samordning	**4.9 Samverkan**
Inriktningen är att nämnder och bolag i ett tidigt skede vid en samhällsstörning ska dela faktasäkrad information inom Region Stockholm, i syfte att möjliggöra förvarning, samordning samt undvikande av ryktesspridning. Det är av viktigt att respektive verksamhet bedömer skyddsvärdet för att kunna säkerställa en säker informationsdelning. Då	Region Stockholm ska samverka med externa aktörer för att gemensamt hantera fredstida kriser och höjd beredskap (se avsnitt 2). Extern samverkan innefattar offentliga, privata och civila aktörer. Regionen ska vid en extraordinär händelse i fredstid ge den myndighet som regeringen bestämmer lägesrapporter och information

informationen omfattas av sekretess sker informationsdelning enligt särskilda rutiner. Varje verksamhet är ansvarig för att bidra till ökad samverkan inom relevanta områden inom respektive verksamhetsområde. Samverkan ger förutsättning för samordning vid hantering av samhällsstörningar. Detta är särskilt viktigt i ett läge av kris då det ofta handlar om att göra snabba prioriteringar av resurser. Region Stockholm ska samverka med externa aktörer som är av vikt för att verksamheterna fortsatt ska kunna fungera även vid en samhällsstörning. Det innefattar såväl offentliga, privata som civila aktörer. I Stockholms län finns den aktörsgemensamma samverkansorganisationen Samverkan Stockholmsregionen (SSR) i vilken Region Stockholm deltar.	om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder. Under höjd beredskap ska regionen hålla den myndighet som regeringen utser informerad om beredskapsläget och övriga förhållanden som har betydelse för det civila försvaret. Regionstyrelsen ansvarar för denna rapportering. Under höjd beredskap ska regionen följa den samordning av åtgärder inom det civila försvaret för Östra civilområdet. I Stockholms län finns även den aktörsgemensamma samverkansorganisationen Samverkan Stockholmsregionen (SSR). Vid en extra ordinär händelse i fredstid kan SSR:s aktörer vid behov kontakta länsstyrelsens tjänsteman i beredskap och genom denna sammankalla en samverkanskonferens där aktörer delar lägesbild, samverkansbehov och behov av resurser. Regionstyrelsen ansvarar för att beredningsfunktionen NSPL hålls informerad enligt de rutiner som anvisats från NSPL:s kansli för att möjliggöra effektiv samordning och planering mellan regioner vid fredstida kriser och höjd beredskap.

Befintlig text	*Ny text*
4.3.2 Rapportering	**4.3.5 Rapportering**
Vid en samhällsstörning ska respektive aktiverad krisledning fortlöpande rapportera till regiondirektören. Beslutsfattare eller stabschef i krisledning ska rapportera lägesbild till förvaltningschef/VD för verksamheten, eller av denna utsedda person, som i sin tur rapporterar fortlöpande lägesbild till regiondirektören, eller av denna utsedda person. Förvaltningschef/VD, eller av denne utsedd person, ska hålla berörd nämnd/styrelse fortlöpande informerad. I	Vid aktiverad krisledning ska rapportering fortlöpande ske inom regionens krisledningsorganisation (se avsnitt 4). All rapportering sker i form av en lägesbild som inkluderar fakta, antaganden, inriktning/åtgärder och kommunikation. Rutin för rapportering ska framgå av respektive krisberedskapsplan. Samordnande krisledningar har ett särskilt ansvar att säkerställa fortlöpande rapportering till central krisledning.

samband med krisledning är det av stor vikt att ordförande i respektive nämnd/styrelse säkerställer relevant informationsdelning till presidium eller nämnd/styrelse. Vid en samhällsstörning ansvarar Regiondirektören för att regionstyrelsens ordförande och krisledningsnämndens ordförande, om den är aktiverad, hålls fortlöpande informerade. Region Stockholm har en skyldighet att vid en allvarlig samhällsstörning kontinuerligt rapportera läge och händelseutveckling till externa parter som Länsstyrelsen och Socialstyrelsen. Regiondirektören ansvarar för att denna rapportering sker. *Lägesbild* All rapportering vid en särskild och extraordinär händelse ska vara i format av en lägesbild. Lägesbilden delas upp i områdena Fakta, antaganden, inriktning/åtgärder och kommunikation. En mall för lägesbild återfinns i bilaga 2.	Central krisledning samt samordnande krisledningar (regional särskild sjukvårdsledning, trafikförvaltningens krisledning och Locum AB:s strategiska krisledning) har ett särskilt ansvar för att sammanställa inhämtade lägesbilder och säkerställa att dessa fortlöpande rapporteras tillbaka till lokal krisledning och lokal särskild sjukvårdsledning. Region Stockholm har även en skyldighet att kontinuerligt rapportera läge och händelseutveckling till externa aktörer, exempelvis länsstyrelsen och Socialstyrelsen. Central krisledning samt samordnande krisledningar har ett särskilt ansvar att tillse denna rapportering.

Befintlig text	*Ny text*
4.3.3 Bistånd	**4.10 Bistånd**
Region Stockholm kan på begäran vid en extraordinär händelse i fredstid15 ge bistånd till andra kommuner och regioner. Bestämmelserna ger en möjlighet till samarbete över kommun- och regiongränser. En region som bistår en annan region har enligt lag rätt till skälig ersättning för sina kostnader. Region Stockholm ska planera för att kunna ge och ta emot bistånd från andra regioner och även från andra länder.	Region Stockholm kan på begäran ge bistånd till andra kommuner och regioner vid fredstida kriser och höjd beredskap. En region som bistår en annan region har enligt lag rätt till skälig ersättning för sina kostnader. Om en kommun eller en region har en för totalförsvaret viktig uppgift och denna blir oskäligt betungande till följd av krigsskada eller andra utomordentliga förhållanden som orsakats av krig eller krigsfara, är andra kommuner och regioner skyldiga att lämna hjälp. Omfattningen av hjälpen beslutas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Regionstyrelsen ansvarar för att på begäran och mot skälig ersättning besluta att Region Stockholm ska lämna hjälp till andra regioner som drabbats av en extraordinär händelse i fredstid.

Befintlig text	*Ny text*
4.3.4 Upphandlad verksamhet	**3.7 Privata utförare**
Upphandlande myndigheter inom Region Stockholm ska säkerställa relevant kravställning gentemot leverantören för att stödja Region Stockholms krisberedskap. Denna plans krav ska, inom de ramar som följer av relevant upphandlingslagstiftning, beaktas vid upphandlingar.	Upphandlande nämnder och bolag ska säkerställa att det i avtal med privata utförare av samhällsviktig verksamhet eller verksamhet som samhällsviktig verksamhet är kritiskt beroende av ställs krav på krisberedskap, katastrofmedicinsk beredskap och civilt försvar med beaktande av dessa riktlinjer.

Befintlig text	*Ny text*
4.4.1 Utbildning och övning	**4.8 Utbildning och övning**
Region Stockholm ansvarar för att förtroendevalda och i relevant utsträckning anställd personal får utbildning och övning för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid särskilda och extraordinära händelser. Regionstyrelsen är ansvarig för att upprätta en regionövergripande plan för utbildning och övning inom krisberedskapsområdet. Region Stockholms nämnder och bolag ansvarar för att ta fram lokala utbildnings- och övningsplaner och att utbildning och övning genomförs inom egen verksamhet. Planer ska innehålla utbildnings- och övningsmoment med tydliga tidplaner, ansvariga och målgrupper. Lokala utbildnings- och övningsplaner ska rapporteras till regionstyrelsen för samordning och konsolidering till en regionövergripande plan.	Region Stockholm ska säkerställa att förtroendevalda, chefer och medarbetare får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna förstå och lösa ut sina uppgifter vid fredstida kriser och höjd beredskap. Regionstyrelsen ansvarar för att upprätta och fastställa en regionövergripande plan för utbildning och övning samt för att utbildning och övning genomförs inom den egna verksamheten. Övriga nämnder och bolag ansvarar för att ta fram och fastställa egna utbildnings- och övningsplaner samt för att utbildning och övning genomförs inom den egna verksamheten.

Befintlig text	*Ny text*
4.4.2 Revidering	
Revidering av krisberedskapsplaner samt katastrofmedicinska beredskapsplaner ska följa en revideringsprocess som sträcker sig över en mandatperiod. Nedan illustreras denna revideringsprocess för exempelperioden 2022-2026, som ska upprepas för kommande mandatperioder: • Regionövergripande RSA fastställs i oktober 2023, där Region Stockholms nämnder och bolag rapporterar in lokal RSA	[Avsnittet utgår som helhet för att undvika specifika årtal. Revideringen av risk- och sårbarhetsanalys styrs av gällande regelverk och förtydligas i tillämpningsanvisning. Revidering av krisberedskapsplaner inkl övriga relaterade planer sker årligen, vid behov vilket framgår för respektive plan].

årligen vid årsskiftet. • En reviderad regional krisberedskapsplan fastställs i regionfullmäktige i antingen Årsredovisning eller budget under 2024. • Region Stockholms nämnder och bolag fastställer lokala kris- och katastrofmedicinska beredskapsplaner under våren 2025 utifrån den regionala krisberedskapsplanen. I samband med beslut avseende kris- och katastrofmedicinska beredskapsplaner revideras även begreppslistor mm. inför verksamheternas kommande arbete. För samtliga lokala kris- och katastrofmedicinska beredskapsplaner ska det finnas en plan för revideringar där det framgår när översyn av kris- och katastrofmedicinska beredskapsplaner ska genomföras, vem som ansvarar för dessa och när berörd nämnd/styrelse ska fatta beslut om potentiellt reviderad version. Lokala kris- och katastrofmedicinska beredskapsplaner ska ses över årligen och vid behov revideras. Den lokala översynen ska harmonisera med den regionala revideringsprocessen beskriven ovan. Med ovan sagt om formell revidering av krisberedskapsplaner så är planen aldrig styrande över krisens art och dynamik. Dvs om planen hindrar måluppfyllelse, i ett tidskritiskt skeende, skall ansvarig chef i första hand lyfta detta till nästa nivå för avdömning, och om detta inte görligt fatta beslut och agera efter bästa förmåga.	

Befintlig text	*Ny text*
4.4.3 Utvärdering	**4.3.6 Utvärdering och lärande**
För att utveckla Region Stockholms krishanteringsförmåga ska utvärderingar genomföras för att ta tillvara erfarenheter från övningar och inträffade händelser. Regiondirektören har ansvaret för att utvärdering genomförs efter inträffade samhällsstörningar. En utvärderingsrapport	Lärande och utveckling under och efter en kris ska säkerställas för utveckla nämnders och bolags krisberedskaps- och krisledningsförmåga samt minska risken att liknande kriser upprepas eller tillåts få betydande påverkan på förmågan att bedriva samhällsviktig verksamhet. Varje

ska tas fram och delges regionstyrelse och regionfullmäktige. Samtliga nämnder och styrelser samt avtalsknutna leverantörer som berörts av en samhällsstörning ansvarar för att genomföra utvärdering och rapportering inom sina respektive ansvarsområden. Dessa ska delges regionstyrelsen genom regiondirektören. Samtliga nämnder och bolag ansvarar för att erfarenhetsåterföring sker efter genomförda övningar och inträffade händelser.	krisberedskapsplan ska klargöra ansvar för utvärdering och lärande under och efter aktiverad krisledning samt övergripande redogöra för formerna för utvärdering och lärande.

Befintlig text	*Ny text*
4.4.4 Granskning	**/.../**
Regionrevisorerna granskar enligt sitt reglemente all verksamhet som bedrivs inom nämnder och bolag. Detta innebär att nämnder och bolag kan granskas avseende ledning, planering, styrning, uppföljning, kontroll samt utbildning och övning för att säkerställa förmågan att kunna hantera samhällsstörningar.	[Avsnittet utgår, detta ingår i regionrevisorernas uppdrag och är inget som styrs av denna plan.]

Befintlig text	*Ny text*
4.5 Uppdrag för Region Stockholms nämnder och bolag	
[Detta avsnitt är överlappande med avsnitt 4.1 Politisk styrning och ansvar.] Nedan definieras uppdrag till Region Stockholms nämnder och bolag. *4.5.1 Regionstyrelsen* Regionstyrelsen ska: ● Leda och samordna Region Stockholms krisberedskaps-, sårbarhets-, säkerhets-, och informationssäkerhetsarbete. ● Organisera den regionala krisledningen. ● Utarbeta och vid behov revidera Region Stockholms plan för krisberedskap inför varje ny mandatperiod enligt revideringsprocess beskriven i delavsnitt 4.4.2.	I reviderade riktlinjer framgår ansvarsförhållanden i avsnitt *3 Ansvarsförhållanden*. Direkta upprepningar av reglementen hänvisas till via fotnötter. Specifika uppdrag och arbetsuppgifter framgår i avsnitten 4 Beredskapsplanering och 5 Ledning vid fredstida kriser och höjd beredskap.

● Genomföra regionövergripande risk- och sårbarhetsanalyser i enlighet med MSB:s föreskrifter inför varje ny mandatperiod. ● Genomföra kontinuitetshantering i enlighet med internationell standard ISO 22301:201916. ● Följa upp nämnder och bolags arbete med risk- och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshantering. ● Organisera en beredskapsfunktion som är verksam dygnet runt för att vid samhällsstörningar kunna initiera och samordna det inledande krisledningsarbetet för händelser av regionövergripande karaktär och larma och etablera samverkan med övriga funktioner inom Region Stockholm. ● Upprätta samt årligen se över och vid behov revidera metodstöd och mallar för Region Stockholms systematiska arbete med krisberedskap. ● Årligen se över och upprätta en regionövergripande plan för utbildning och övning inom krisberedskapsområdet. ● Säkerställa att förtroendevalda och i relevant utsträckning anställd personal får relevant utbildning och övning inom området krisberedskap utifrån ansvarsområde och funktion. ● Utvärdera och säkerställa erfarenhetsåterföring efter genomförda övningar och inträffade händelser. ● Följa upp att Region Stockholms nämnder och bolag utför de specifika uppdrag som specificeras i denna plan i avsnitt 4.5. *4.5.2 Hälso- och sjukvårdsnämnden* Hälso- och sjukvårdsnämnden ska: ● Planera hälso- och sjukvården så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls. ● Årligen genomföra risk- och sårbarhetsanalyser för sitt verksamhetsområde och rapportera till regionstyrelsen för att möjliggöra regional sammanställning i enlighet med MSB:s föreskrifter.	

● Genomföra kontinuitetshantering i enlighet med internationell standard ISO 22301:201917. ● Genomföra en katastrofmedicinsk förmågebedömning i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter SOSFS 2013:22, 6 kap 3§. ● Organisera en beredskapsfunktion som är verksam dygnet runt, benämnd tjänsteman i beredskap, TiB Region Stockholm Sjukvård, för att vid särskilda händelser kunna initiera och samordna det inledande krisledningsarbetet för händelser inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområde och däri larma och etablera samverkan med övriga funktioner inom Region Stockholm. ● Utifrån gällande lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd, samt regionövergripande kris- och katastrofmedicinsk beredskapsplanering utarbeta samt årligen se över och vid behov revidera regional katastrofmedicinsk beredskapsplan (enligt revideringsprocess beskriven i delavsnitt 4.4.2), tillhörande regionala riktlinjer för katastrofmedicinsk beredskap samt epidemiberedskapsplan och pandemiplan för Region Stockholm. ● Säkerställa resurser och kompetens till RSSL för att uppfylla krav enligt SOSFS 2013:22, 6 kap 2-4§. ● Inom ramen för Smittskyddsläkarens ansvar organisera en beredskap med jourhavande smittskyddsläkare dygnet runt, årets alla dagar. ● Aktivt delta i utvecklingsarbetet av Region Stockholms krishanteringsförmåga. ● Säkerställa att förtroendevalda och anställd personal får relevant utbildning och övning inom området krisberedskap utifrån ansvarsområde och funktion. ● Utvärdera och säkerställa erfarenhetsåterföring efter genomförda övningar och hantering av samhällsstörningar och inträffade händelser.	

4.5.3 Trafiknämnden Trafiknämnden ska: ● Utarbeta samt årligen se över och vid behov revidera en krisberedskapsplan för sitt verksamhetsområde (enligt revideringsprocess beskriven i delavsnitt 4.4.2). ● Årligen genomföra risk- och sårbarhetsanalyser för sitt verksamhetsområde och rapportera till regionstyrelsen för att möjliggöra regional sammanställning i enlighet med MSB:s föreskrifter. ● Genomföra kontinuitetshantering i enlighet med internationell standard ISO 22301:201918. ● Organisera en beredskapsfunktion som är verksam dygnet runt benämnd tjänsteman i beredskap, TiB Region Stockholm Trafik för att vid en samhällsstörning kunna initiera och samordna det inledande krisledningsarbetet inom trafiknämndens ansvarsområde samt etablera samverkan med övriga funktioner inom Region Stockholm. ● Aktivt delta i utvecklingsarbetet av Region Stockholms krishanteringsförmåga. ● Säkerställa att förtroendevalda och anställd personal får relevant utbildning och övning inom området krisberedskap utifrån ansvarsområde och funktion. ● Utvärdera och säkerställa erfarenhetsåterföring efter genomförda övningar och hantering av samhällsstörningar och inträffade händelser. *4.5.4 Fastighets- och servicenämnden, SLSO, MediCarrier AB respektive Locum AB* Fastighets- och servicenämnden, SLSO, MediCarrier AB respektive Locum AB ska: ● Utarbeta samt årligen se över och vid behov revidera en krisberedskapsplan för sitt verksamhetsområde (enligt	

revideringsprocess beskriven i delavsnitt 4.4.2). ● Organisera en beredskapsfunktion verksam dygnet runt och kunna etablera samverkan med övriga funktioner inom Region Stockholm. ● Årligen genomföra risk- och sårbarhetsanalyser för sitt verksamhetsområde och rapportera till regionstyrelsen för att möjliggöra regional sammanställning i enlighet med MSB:s föreskrifter. ● Genomföra kontinuitetshantering i enlighet med internationell standard ISO 22301:201919. ● Aktivt delta i utvecklingsarbetet av Region Stockholms krishanteringsförmåga. ● Säkerställa att förtroendevalda och anställd personal får relevant utbildning och övning inom området krisberedskap utifrån ansvarsområde och funktion. ● Utvärdera och säkerställa erfarenhetsåterföring efter genomförda övningar och hantering av samhällsstörningar och inträffade händelser. *4.5.5 Uppdrag till resterande nämnder och bolag* Resterande nämnder och bolag ska: ● Utarbeta samt årligen se över och vid behov revidera en krisberedskapsplan för sitt verksamhetsområde (enligt revideringsprocess beskriven i delavsnitt 4.4.2). ● Organisera en tydlig kontaktväg för samverkan och kommunicera denna till övriga berörda aktörer inom Region Stockholm vid samhällsstörningar. ● Årligen genomföra risk- och sårbarhetsanalyser för sitt verksamhetsområde och rapportera till regionstyrelsen för att möjliggöra regional sammanställning i enlighet med MSB:s föreskrifter.	

● Genomföra hantering i enlighet med internationell standard ISO 22301:201920. ● Säkerställa en förmåga för att vid samhällsstörningar eller extraordinära händelser utföra alternativt stödja samhällsviktig verksamhet. ● Aktivt delta i utvecklingsarbetet av Region Stockholms krishanteringsförmåga. ● Säkerställa att förtroendevalda och anställd personal får relevant utbildning och övning inom området krisberedskap utifrån ansvarsområde och funktion. ● Utvärdera och säkerställa erfarenhetsåterföring efter genomförda övningar och hantering av samhällsstörningar och inträffade händelser.	

Befintlig text	*Ny text*
5. Kriskommunikation	**5.6 Plan för kriskommunikation**
Region Stockholms kriskommunikationsplan är ett styrande dokument som anger övergripande inriktning för Region Stockholms kriskommunikationsarbete före, under och efter en samhällsstörning. Planen omfattar samtliga nämnder, bolag, upphandlade verksamheter i enligt med avtal samt större projekt och program i Region Stockholms regi. Varje verksamhet som påverkas av en samhällsstörning är ansvarig för kriskommunikation i relation till de egna frågorna. När en samhällsstörning berör flera verksamheter ska kommunikationen samordnas. För detta finns en central kriskommunikationsfunktion som har en samordnande och ledande roll. Detta regleras i Region Stockholms kriskommunikationsplan.	Region Stockholm ska under fredstida krissituationer och höjd beredskap informera allmänheten i länet om omständigheter som är av grundläggande betydelse för människors liv eller hälsa. Regionens kriskommunikation ska bidra till att förhindra eller begränsa omfattande skador på egendom eller miljö. Region Stockholm ska säkerställa förmågan att nå ut med relevant information under förhållanden som innebär stora påfrestningar på verksamheterna. Region Stockholms kriskommunikation ska: • vägleda individer att vidta rätt åtgärder för att undvika fara, • se till att den som drabbats av konsekvenserna av en kris kan få nödvändig hjälp, • begränsa krisens påverkan på den enskildes liv och hälsa,

	• bidra till att förhindra eller begränsa omfattande skador på egendom eller miljö, • upprätthålla och stärka förtroendet för regionens förmåga att hantera en kris, och • möjliggöra för regionen att identifiera och bemöta desinformation. Regionstyrelsen ansvarar för att leda och samordna regionens kommunikationsverksamhet inklusive kriskommunikation. Hur arbetet ska bedrivas och utvecklas framgår av Plan för kriskommunikation. Nämnder och bolag ansvarar för kriskommunikation i egna frågor och för att ta fram lokala kriskommunikationsplaner i enlighet med Plan för kriskommunikation.

Befintlig text	*Ny text*
6. Definitioner av centrala begrepp	**/.../**
[Detta avsnitt, vilket utgörs av en tabell, utgår och ersätts i löpande text alternativt i fotnoter.]	

Befintlig text	*Ny text*
Bilaga 1 - Regional katastrofmedicinsk beredskapsplan	
[Denna bilaga utgår och ersätts av det egna styrdokumentet Plan för katastrofmedicinsk beredskap. Riktlinjen inkluderar istället ett avsnitt för Plan för katastrofmedicinsk beredskap där ansvarsförhållanden redogörs och hänvisning till planen görs. Ett särskilt avsnitt för Epidemi- och pandemiplan kompletterar reviderad riktlinje.]	**3.4 Plan för katastrofmedicinsk beredskap** Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att planera hälso- och sjukvården så att en katastrofmedicinsk beredskap upprätthålls. I detta ingår att ta fram en regional plan för katastrofmedicinsk beredskap i enlighet med gällande föreskrifter och allmänna råd om sådan beredskap. Vårdgivarnämnder och bolag ska medverka i planeringen och ansvarar för att den egna katastrofmedicinska beredskapen följer den regionala planen för katastrofmedicinsk beredskap. Detta inkluderar bland annat

	framtagande av lokal katastrofmedicinsk plan. Lokal katastrofmedicinsk plan ska även inkludera en beskrivning av lokal planering för epidemier och pandemier (se avsnitt 3.5) och tas fram integrerat med lokal krisledningsplan (se avsnitt 3.3). Hälso- och sjukvårdsnämnden och primärvårdsnämnden ansvarar för att avtal med privata utförare av hälso- och sjukvård inkluderar ändamålsenliga krav på katastrofmedicinsk beredskap. 3.5 Epidemi- och pandemiplan Region Stockholm ansvarar för att behövliga smittskyddsåtgärder vidtas inom regionens område och för att det finns en smittskyddsläkare som har det samlade ansvaret för regionens smittskyddsarbete enligt smittskyddslagen (2004:168). Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att utse en smittskyddsläkare. Smittskyddsläkaren ansvarar bland annat för samordning av regionens beredskap för och hantering av epidemi, utbrott eller pandemi samt framtagande av Region Stockholms epidemi- och pandemiplan. Vårdgivarnämnder och vårdgivarbolag ansvarar för att lokal katastrofmedicinsk beredskapsplan inkluderar en beskrivning av lokal planering för epidemier och pandemier som följer Region Stockholms epidemi- och pandemiplan.

Befintlig text	*Ny text*
Bilagor 2-4	
[Dessa bilagor utgörs av Regionstyrelsens plan för utbildning och övning; mall för lägesbild; förteckning över samverkande myndigheter. Bilagorna utgår. Plan för utbildning och övning tas fram och revideras separat från detta dokument. Mall för lägesbild behöver kunna revideras och anpassas och utgör stödjande dokument snarare än bilaga. Förteckning över samverkande myndigheter är	

verksamhetsområdesspecifik samt är föränderlig när det svenska beredskapssystemet nu utvecklas och omformas varför syftet med bilagan snarare görs rätta i form av stödjande dokument alternativt lokala verksamhetsspecifika planer.]	

Befintlig text	*Ny text*
[Plan för höjd beredskap]	**3.6 Plan för höjd beredskap**
[Gällande riktlinje inkluderar inte plan för höjd beredskap.]	Region Stockholm ska för varje ny mandatperiod anta en övergripande plan för sin planering och sina förberedande åtgärder inför höjd beredskap. Planen ska särskilt innehålla de mål och verksamhetsinriktningar som behövs för att säkerställa ändamålsenlig och likvärdig förmåga att fullgöra författningsenliga uppgifter och upprätthålla samhällsviktiga verksamheter. Planen ska ändras när det behövs på grund av väsentligen förändrade förhållanden. Regionstyrelsen ansvarar för att sammanställa och avrapportera regionens planering inför höjd beredskap till ansvarig myndighet samt för att leda och samordna övriga nämnders och bolags planering för höjd beredskap, bland annat genom att tillhandahålla process- och metodstöd. Övriga nämnder och bolag ska inom sitt verksamhetsområde bedriva planering för höjd beredskap i enlighet med angivet process- och metodstöd. Arbetet ska avrapporteras enligt anvisning till regionstyrelsen. All planering för höjd beredskap ska utgå ifrån regionens risk- och sårbarhetsanalys samt särskilt beakta identifierade kritiska beroenden av fungerande försörjningssystem, försörjning av varor och tjänster samt personalförsörjning .